

17 Revenirea Domnului Isus (1)

„Iată, El vine cu norii și orice ochi Îl va vedea și cei care L-au străpuns;
și toate semințiile pământului se vor jeli din cauza Lui! Da, amin.”

Apocalipsa 1.7

17.1 Introducere

În acest capitol vrem să ne ocupăm în mod deosebit cu tematica referitoare la revenirea Domnului. Pentru aceasta vom studia înainte de toate capitolele 24 și 25 din Evanghelia după Matei și le vom pune într-un context cât mai larg posibil cu întreaga Sfântă Scriptură, căci mereu apar neclarități mari cu privire la aceste capitole, deoarece ele sunt studiate izolat. Pentru înlăturarea unor astfel de greutăți, vrem pe de o parte să cercetăm la cine se adresează în primul rând Evanghelia după Matei, și pe de altă parte să ne amintim, care era așteptarea iudeilor în timpul lui Isus (vezi § 2.1).

17.1.1 La cine se adresează Evanghelia după Matei?

Matei scrie – în contrast cu ceilalți scriitori ai evangheliilor – în mod deosebit credincioșilor iudei. Deja primul capitol ne dă primele indicii în privința aceasta:

1. Evanghelia după Matei începe direct cu genealogia care ne conduce de la *Avraam* până la nașterea Domnului. Deci nu este vorba, ca în Evanghelia după Luca, până înapoi la *Adam*, ci începe la rădăcina promisiunilor pentru poporul Israel: la Avraam, căruia i-au fost date promisiunile și binecuvântările (vezi Romani 11.16,17; § 8.4.3.1).
2. Un înger vestește nașterea Mântuitorului și țelul slujirii Lui: „Și ea va naște un Fiu și-I vei pune numele Isus; pentru că El va mântui pe *poporul Său* de păcatele sale” (Matei 1.21), și în capitolul 15.24 citim că Domnul Isus a fost trimis numai „la oile pierdute ale *casei lui Israel*” (compară cu Matei 10.6). Deci această evanghelie se adresează în mod deosebit la „poporul Său”. De aceea în această evanghelie găsim mai multe citate din Vechiul Testament decât găsim în celelalte evanghelii.

Evanghelia după Matei prezintă pe Domnul Isus ca pe Împăratul de drept și ne prezintă „Împărăția cerurilor”. În capitolele 1-4 este vorba de Împăratul care este pe cale de a primi Împărăția. Antemergătorul Ioan vestește Împărăția cerurilor ca: „s-a apropiat” (Matei 3.2), și Domnul Isus începe propovăduirea Sa de asemenea cu aceste cuvinte (Matei 4.17). În capitolele 5-7 găsim așa-numita predică de pe munte, în care sunt descrise premisele morale pentru această Împărăție. Până la sfârșitul capitolului 12 devine însă clar că iudeii resping pe Împăratul lor și chiar lucrările evidente ale Duhului lui Dumnezeu le atribuie diavolului. De aceea Domnul Isus descrie începând cu capitolul 13 Împărăția cerurilor într-un caracter nou, care până atunci era *o taină* (Matei 13.11). Domnul Isus nu a pierdut Împărăția Sa, din cauză că poporul L-a respins. Nu, El va avea o Împărăție și în timpul lepădării Sale – și anume sub o formă tainică -, până când poporul Israel Îl va recunoaște ca Mesia și Împărat al lor.

Am văzut deja mai înainte în ce constă această taină (vezi § 3.3 și § 3.4). O scurtă privire de ansamblu în locul acesta ne va aminti încă o dată, că Evanghelia după Matei nu se adresează numai la credincioșii iudei; ea a fost scrisă în mod deosebit pentru aceia care vor deveni *ucenici în Împărăție* – fie că este vorba de Împărăția păcii vizibilă din viitor sau de Împărăția nevăzută din timpul nostru, în timp ce Împăratul lipsește și a călătorit „plecând din țară” (compară cu Matei 25.14). Dintre toți cei patru evangheliști, evanghelistul Matei diferențiază cel mai clar între ele aceste două perioade. Aceasta devine clar în mod deosebit în capitolul 13, precum și în capitolele 24 și 25, pe care vrem să le studiem acum.

Deoarece mai ales Matei tratează această diferență între perioadele de timp, nu surprinde că numai această evanghelie relatează ceva despre introducerea și înființarea Bisericii (Adunării) (Matei capitolele 16 și 18). După respingerea Împăratului devine clar nu numai că Împărăția lui Dumnezeu va fi introdusă într-o formă tainică (Matei 13.11), ci este vestită și înființarea Bisericii (Matei 16.18). În acest context Domnul Isus poruncește ucenicilor Săi chiar, ca ei să nu mai vorbească de faptul că El este Hristos Cel făgăduit (pentru poporul Său Israel) (Matei 16.20).

17.1.2 Ce aștepta un israelit?

Ce aștepta un concetățean iudeu în timpul Domnului Isus (vezi § 2.1)? Un israelit aștepta o împărăție a păcii și un împărat care va domni în dreptate (Isaia 32.1). Chiar și după lucrarea de la cruce ucenicii L-au întrebat pe Domnul înviat: „Doamne, în acest timp restabilești Împărăția pentru Israel?” (Faptele Apostolilor 1.6).

17.1.3 Ce premerge capitolul 24? (Matei 23.37-39)

Domnul Isus a trebuit să plângă pentru Ierusalim:

37 Ierusalime, Ierusalime, cetate care omoară pe profeți și ucide cu pietre pe cei trimiși la ea! De câte ori am vrut să adun pe copiii tăi cum își adună o găină puii sub aripi, și n-ați vrut! 38 Iată, vi se lasă casa pustie. 39 Pentru că vă spun: Nicidecum nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!»“ (Matei 23.37-39)

Deci Domnul Isus vorbește foarte clar despre un viitor pentru Israel; însă tot așa de clar El vorbește și despre faptul că Împărăția va fi luată pentru un moment de la această națiune (compară cu Matei 8.11,12; 21.43). Ordinea este deci aceea, că *mai întâi* casa lui Israel va fi lăsată pustie, „*până când* veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!»“ (vezi § 17.12.1). Facem o mică digresiune la Iair, mai-marele sinagogii, și fiica lui (Matei 9.18-26). S-ar putea să nu fie o dovadă că ordinea prezentată mai sus – mai întâi națiunile, apoi Israel – este neapărat așa, dar această ordine se găsește și aici și în alte ocazii. Domnul Isus pornește la drum să ajute fiicei lui Iair aflată pe moarte. Deoarece sinagoga este destinată serviciului divin iudaic, Iair ca mai-mare al sinagogii este un model potrivit al iudeului în sine. Însă drumul Domnului Isus spre casa lui Iair este întrerupt prin întâlnirea cu femeia care avea scurgere de sânge (Matei 9.20-22). Această femeie era considerată necurată din punct de vedere cultic din cauza bolii ei și de aceea este exclusă de la serviciul divin iudaic. Prin aceasta ea este un tablou potrivit pentru poziția națiunilor, care erau excluse de la dreptul de

cetățenie în Israel și fără Dumnezeu în lume (Efeseni 2.12). Abia după ce Domnul a vindecat-o pe această femeie, El Se îndreaptă spre mai-marele sinagogii Iair și fiica lui și spune despre fetița care tocmai murise: „fetița n-a murit, ci doarme” (Matei 9.24).

Nu era asemănător cu poporul Israel? Domnul Se ridică, să viziteze poporul Său bolnav, dar drumul Lui este întrerupt, deoarece poporul Îl respinge. Din acest motiv Domnul Se îndreaptă spre națiuni (în imaginea femeii cu scurgere de sânge). Abia după aceea El Se va apropia iarăși de poporul Său, ca să-l trezească la viața nouă (compară cu Ezechiel capitolele 36 și 37). Așa cum fiica lui Iair este trezită și adusă la viață, tot așa și Israel va fi trezit și adus la viață. Promisiunile și speranțele lui Israel păreau să fi *murit*, dar noi știm „că Hristos a devenit un slujitor al circumciziei ..., ca să *întărească* (=confirme) promisiunile părinților” (Romani 15.8). În Domnul Isus toate promisiunile sunt Da și Amin (2 Corinteni 1.20), și „darurile de har și chemarea lui Dumnezeu sunt fără părere de rău” (Romani 11.29). Ele au fost însă puse la o parte în timpul „somnului de moarte” al poporului Israel, așa că Domnul Isus putea acum să Se îndrepte spre oamenii dintre națiuni (în imaginea femeii cu scurgere de sânge).

Același gând (al puneri la o parte) îl găsim de altfel și în Geneza 29.21-30, când Iacov (total surprinzător) se căsătorește mai întâi cu Leea, înainte să primească pe Rahela de soție. Așa cum Domnul Isus a venit *pentru Israel*, tot așa a venit Iacov mai întâi *pentru Rahela*, se căsătorește însă cu Leea (o imagine a Adunării), *înainte* ca apoi el să ia pe Rahela de soție (o imagine a lui Israel). Această întâmplare din Vechiul Testament într-adevăr nu dovedește adevărul „mai întâi națiunile, apoi Israel”, însă îl ilustrează foarte frumos. Și Romani 11 sprijină această interpretare. Pavel face cunoscut credincioșilor din Roma o taină și arată aici aceeași ordine: mai întâi Israel trebuie să aibă parte de împietrire, după aceea trebuie să intre „plinătatea națiunilor” (= numărul deplin al neamurilor; n. tr.) și în final „tot Israelul” va fi mântuit (Romani 11.25,26; vezi § 8.4.4.4).

Să revenim la Matei 23. Contextul este restabilit și așteptarea poporului este clară. Însă Domnul Isus face cunoscut la sfârșitul capitolului că lor li „se va lăsa casa pustie”, adaugă însă apoi cuvintele: „... *până când* veți zice” (Matei 23.38,39). Aceasta stă în concordanță deplină cu profețiile din Isaia 32 și Ezechiel 21. În Isaia lumina vine total surprinzător după o scenă întunecată despre cetatea Ierusalim: „... *până când* Duhul va fi turnat de sus peste noi” (Isaia 32.15). În Ezechiel 21.27 se spune după o scenă asemănător întunecată: „... *până* nu va veni acela căruia îi aparține dreptatea, și lui i-o voi da.” Evanghelia după Matei 24 continuă acest gând referitor la cum va fi, când *El* vine.

17.1.4 La cine se adresează Matei 24?

Este foarte important să vedem acest context între capitolul 23 și 24, pe care tocmai l-am prezentat, deoarece prin aceasta recunoaștem ușor la cine Se adresează Domnul Isus în capitolul 24. Unii comentatori vor să aplice capitolul 24 în întregime la Biserică.¹ Însă Domnul Isus nicidecum nu Se adresează Bisericii, ci ucenicilor, care aici sunt o imagine a

¹ „Așa cum s-a spus mai înainte, Hristos știa în Matei 24.2, ca și mai înainte, că ucenicii vor constitui nucleul Bisericii care se va forma în curând. Pe această bază El le-a vorbit începând cu Matei 24.2, și fără îndoială și mai înainte” (G. E. Cronk, *Now about that Rapture ... When?*, Chelmsford [English Sovereign Grace Advent Testimony] 1997, pag. 130 [tradus]).

„Astfel ni se pune întrebarea decisivă: pe cine reprezintă ucenicii în acest pasaj – Israel sau Biserica? ... Putea Isus după aceasta [este vorba de Matei 21.43 – remarcă traducătorului] să [mai] gândească, că ucenicii Lui vor înțelege, că ar trebui să fie vorba de aleșii lui Israel, la care El se referă în Matei 24?” (G. L. Archer; P. D. Feinberg; D. J. Moo, *The Rapture: Pre-, Mid-, or Post-Tribulational*, Grand Rapids [Zondervan] 1984, pag 192-194 [tradus]).

rămășiței credincioase. Ucenicii nu aveau nici un fel de greutate să aplice afirmațiile Sale la Israel. Ei pun chiar întrebarea Domnului scurt înainte de înălțarea Sa la cer, dacă El va restabili în zilele acelea Împărăția. În afară de aceasta ei cunoșteau multele promisiuni ale Vechiului Testament, unde în multe scrieri profetice este vorba despre această rămășiță (Isaia 10.22; Ieremia 31.7; Țefania 3.12,13; Zaharia 13.8,9 și așa mai departe). Ucenicii, fără nici o excepție iudei, erau în momentul acela (când Domnul a vorbit despre timpul din urmă) într-adevăr credincioși născuți din nou, dar nu erau încă „creștini” în sensul exact al cuvântului, căci lucrarea de răscumpărare nu era încă împlinită și Duhul Sfânt nu locuia încă în credincioși; drept urmare nu exista încă Biserica ca locuință pentru Duhul Sfânt. Ucenicii erau într-adevăr întorși la Dumnezeu, dar cu toate acestea erau legați cu Ierusalim, cu țara și cu speranța lui Israel. În această stare erau reprezentanții *rămășiței credincioase* din viitor (însă nu erau reprezentanții Israelului împietrit!)

Această legătură o vedem și în Matei 10.23, unde ucenicii sunt apelați ca model pentru ucenicii din Israelul viitorului (vezi § 22.1); aceasta va deveni clar înainte de toate în legătură cu capitolul 23. Preteristiții² dimpotrivă vor să vadă aici numai pe ucenicii prezenți, când Domnul de exemplu în Matei 24.6 spune: „veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie.” Însă versetul 9 interzice gândul acesta; acolo se spune: „... și [voi] veți fi urâți de toate națiunile pentru Numele Meu.” Aici acest „[voi] veți fi” nu se poate limita la persoane individuale, căci stă în contrast cu „toate națiunile”. De aceea poartă un caracter colectiv/național. Dacă cineva spune unei familii prietene din SUA: „Voi ați pierdut multă simpatie la celelalte popoare prin războiul împotriva Irak-ului”, cu siguranță familia nu va înțelege că prin „voi” este vorba de familia însăși. Cu toate că se spune „voi”, oricine înțelege că este vorba de SUA ca națiune.

Unii cititori ai Bibliei sunt puși în încurcătură, deoarece în Matei 24.31 se spune: „... și vor strânge pe *aleșii* Lui.” Prin cuvântul „aleși” nu trebuie să gândești numai la creștini credincioși, care potrivit cu Efeseni 1.4 au fost aleși „înainte de întemeierea lumii”. Toți credincioșii din toate timpurile sunt „aleși” (compară cu Psalm 105.43; 106.5; Luca 18.7). Caracteristica deosebită a creștinilor credincioși este, că ei au fost aleși *înainte* de întemeierea lumii, ceea ce noi nu citim despre credincioșii celorlalte epoci. „Aleșii” din evanghelia după Matei 24.31 nu pot fi creștinii credincioși, deoarece în momentul acesta ei au fost răpiți deja în cer; sunt sfinți care au venit la credință după răpire, în mod deosebit cei din Israel.

17.1.5 Nu are Matei 24 nimic să ne spună nouă creștinilor?

S-ar putea deci trage concluzia din aceasta, capitolul 24 nu ar avea nici o importanță pentru noi creștinii credincioși. Aceasta se reproșează realmente acelor care în cei aleși văd pe israeliții credincioși. Însă „toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și folositoare pentru învățatură” (2 Timotei 3.16) și de aceea principial el este important pentru creștini. Toată Scriptura a fost scrisă *pentru* creștini, însă nu vorbește totdeauna *despre* creștini, cu toate că creștinii pot totdeauna învăța ceva *din ea*. Faptul că Biserica află aici lucruri referitoare la un alt popor al lui Dumnezeu arată ce poziție de încredere are ea la Domnul.³

² Preteristiții cred că profețiile referitoare la timpul din urmă s-au împlinit deja.

³ Tot așa a fost la *prietenul lui Dumnezeu* în Vechiul Testament: Dumnezeu putea să-i reveleze lui Avraam ce intenționa El să facă cu Sodoma și Gomora, cu toate că aceasta nu se referea la Avraam însuși. Și aceia, de care Dumnezeu avea plăcere, deoarece ei umblau cu El – de exemplu Daniel în Vechiul Testament și Ioan în Noul Testament -, au primit revelații despre lucruri care nu se refereau la timpul lor și la ei personal.

17.2 Entuziasmat de Templu (Matei 24.1-3)

1 Și Isus a ieșit și a plecat de la Templu; și ucenicii Săi s-au apropiat ca să-I arate clădirile Templului. 2 Și El, răspunzând, le-a spus: „Nu vedeți voi toate acestea? Adevărat vă spun, nu va fi lăsată aici piatră pe piatră care nu va fi dărâmată“. 3 Și, pe când ședea El pe Muntele Măslinilor, ucenicii au venit la El, deoparte, spunând: „Spune-ne când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului“.

Ucenicii au ascultat atenți vorbirea Domnului. Însă acum ei lasă să se vadă, că ei nu au înțeles mult din ea. Din locurile paralele din evanghelia după Marcu 13 și din Luca 21 rezultă cât de entuziasmați sunt ei de Templu. Însă Domnul trebuie să le potolească entuziasmul, prin aceea că le spune că „nu va fi lăsată piatră pe piatră” (versetul 2). Acum ucenicii voiau să știe foarte exact și Îl întrebă: „Spune-ne când va fi aceasta?” (versetul 3). Răspunsul la această întrebare în mod ciudat nu-l citim în evanghelia după Matei, ci în Luca 21.12-24 (vezi § 17.12.3). Dacă ținem seama că evanghelia după Matei a fost adresată în primul rând iudeilor, atunci nu ne miră aceasta: Matei nu se preocupă cu distrugerea Templului în anul 70 după Hristos sub Titus, deoarece acest timp este socotit deja în perioada creștină.⁴ El se preocupă în primul rând cu *semnele venirii Sale și ale sfârșitului veacului*, lucruri de care ucenicii (ca iudei) au întrebat (versetul 3) și care arată clar spre caracterul iudaic al acestui pasaj. Interesant este că în evanghelia după Luca (Luca 21) lipsește această întrebare referitoare la semnele venirii Sale și ale sfârșitului veacului, deoarece această evanghelie a fost scrisă în primul rând pentru cei care nu sunt iudei (vezi § 17.12.3).

17.3 Împărțirea omenirii în trei grupe

Este foarte important să înțelegem că Noul Testament împarte omenirea principial în trei grupe: „... nici *iudeilor*, nici *grecilor* (= păgânilor), nici *Adunării lui Dumnezeu*” (1 Corinteni 10.32). Reproșul, care se poate auzi des, că acest loc ar fi rupt din context, vrem să-l întâmpinăm cu referirea la Faptele Apostolilor. Acolo și în epistolele Noului Testament găsim mereu această împărțire. Și în Romani capitolele 9-11 găsim aceste trei grupe. În Vechiul Testament oamenii sunt împărțiți exclusiv în două grupe: în Israel și națiuni. În Noul Testament se adaugă Adunarea lui Dumnezeu ca un organism cu totul nou (vezi § 22.25), ca un popor nou „pentru Numele Său” (Faptele Apostolilor 15.14).

Aceste trei grupe le găsim și în Evanghelia după Matei capitolele 24 și 25. Versetele 1-44 din capitolul 24 se preocupă în perspectivă profetică cu viitorul *iudeilor*. Capitolul 25.31-46 are ca temă judecarea *națiunilor* [= greci/păgâni], și versetele intermediare (Matei 24.45 – 25.30) se preocupă cu epoca creștină – timpul în care Biserica, *Adunarea lui Dumnezeu*, este pe pământ. Acest pasaj arată creștinătatea în mod deosebit cu privire la responsabilitatea ei. În contrast cu Biserica, care constă numai din creștini născuți din nou, creștinătății îi aparțin toți care mărturisesc într-un fel oarecare⁵ că fac parte din creștinism (vezi § 3.4.2.1).

⁴ Perioada de timp creștină a început cu aproximativ patruzeci de ani înainte cu revărsarea Duhului Sfânt la Rusalii.

⁵ Prin botez, apartenență la biserică, etc.

17.4 Partea iudaică a „vorbirii cu privire la timpul din urmă” (Matei 24.1-44)

De ce versetele 1-44 din evanghelia după Matei 24 se referă la Israel? Mulți creștini vor să aplice aceste versete la epoca creștină și gândesc că aceste versete li s-ar potrivi în mod deosebit. Însă prin aceasta se ajunge la greutăți în interpretare, deoarece multe versete stabilesc foarte clar legătura cu poporul Israel. Ele sunt mult mai ușor de înțeles, dacă vedem ucenicii în aceste versete nu ca imagine a creștinilor, ci ca imagine a rămășiței credincioase din timpul din urmă.

În ansamblu multe caracteristici în versetele 1-44 din așa-numita predică despre timpul din urmă sau predica de pe munte arată fără să poată fi trecut cu vederea caracterul iudaic al acestui pasaj:

- „Evanghelia *Împărăției*” (versetul 14) este predicată – în contrast cu „Evanghelia *harului*” (Faptele Apostolilor 20.24), care caracterizează timpul nostru actual.
- „Urâciunea pustiirii” se va instala, ceea ce a fost profețit deja de Daniel (versetul 15) și prin aceasta are caracter pur iudaic – în Daniel 9.24 și versetele următoare este vorba de poporul lui Daniel.
- „Locul sfânt” (versetul 15) – în creștinism nu sunt locuri sfinte.
- „Iudeea” (versetul 16) este situată în Israel.
- „Sabatul” (versetul 20) poartă de asemenea caracter iudaic – în creștinism sabatul nu are nici un rol, chiar dacă sunt cercuri creștine care vor să privească altfel lucrurile.⁶
- „Necazul cel mare” (versetul 21) va fi înainte de toate un necaz pentru casa lui Iacov (vezi Daniel 12.1; Ieremia 30.7).
- „Hristoși falși” (versetul 24) vor apărea în pustie sau în încăperi – însă creștinii nu așteaptă nici un Hristos pe pământ, ci un Hristos, pe care Îl vor întâmpina pe nori (1 Tesaloniceni 4.15 și versetele următoare).
- „Fiul Omului” (versetele 30, 44) stă întotdeauna în legătură cu pământul și binecuvântarea pe pământ, în mod deosebit în Împărăția de o mie de ani (vezi Psalm 8). Această expresie nu se întâlnește în versetele următoare 45-51 și în capitoul 25,1-14, unde este vorba de epoca creștină.
- „Semințiile pământului” (versetul 30) sunt semințiile lui Israel.
- „Smochinul” (versetul 32) stă în Vechiul Testament deseori în legătură cu Israel (Ieremia 8.13; 24; Osea 9.9,10).
- „Generația *aceasta*” (versetul 34) sunt în primul rând iudeii, cărora Domnul li se adresează în vorbirea Sa, dar apoi și generația iudaică în general în viitor.

17.4.1 Hristoși falși, zvonuri de războaie și așa mai departe (Matei 24.3-14)

3 ... „Spune-ne când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului“. **4** Și Isus, răspunzând, le-a spus: „Vedeți să nu vă amăgească cineva! **5** Pentru că mulți vor veni în Numele Meu, spunând: «Eu sunt Hristosul»; și vor amăgi pe mulți. **6**

⁶ Este interesant că la Luca și Marcu lipsește referirea la sabatul iudaic, ceea ce este iarăși un indiciu că aceste două evanghelii au un caracter iudaic mai redus decât la Matei.

Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; vedeți să nu vă tulburați, pentru că toate trebuie să fie. Dar nu este încă sfârșitul. 7 Pentru că se va ridica națiune contra națiune și împărăție contra împărăție; și vor fi foamete și epidemii, și cutremure în diferite locuri. 8 Dar toate acestea vor fi începutul durerilor. 9 Atunci vă vor da necazului și vă vor ucide; și veți fi urâți de toate națiunile pentru Numele Meu. 10 Și atunci mulți se vor poticni și se vor vinde unii pe alții și se vor urî unii pe alții. 11 Și mulți falși profeți se vor ridica și vor amăgi pe mulți. 12 Și, din cauză că se va înmulți nelegiuirea, dragostea celor mai mulți se va răci; 13 dar cine rabdă până la sfârșit, acela va fi mântuit. 14 Și această Evanghelie a Împărăției va fi predicată în toată lumea, spre mărturie pentru toate națiunile; și atunci va veni sfârșitul. (Matei 24.3-14)

Aceste versete descriu ultimele evenimente pe pământ înainte de Împărăția păcii. Mai sus am văzut (vezi § 17.2) că Domnul nu răspunde aici la întrebarea ucenicilor referitoare la momentul când Templul „va fi pustiit” (versetul 3; compară cu capitolul 23.38). El le revelează însă *semnele venirii Sale* și le descrie evenimentele care au a face cu *sfârșitul veacului*.

De altfel Domnul nu vorbește despre *sfârșitul lumii*, ci despre *sfârșitul veacului*, căci sfârșitul lumii va avea loc abia după Împărăția de o mie de ani a păcii. Nici *veacul Legii* nu s-a terminat până astăzi (vezi de exemplu Matei 12.32: „... nici în veacul acesta, nici în cel viitor”). „Veacul acesta” a început odată cu instaurarea Legii și pentru israeliți este o expresie de sine stătătoare pentru timpul Legii; expresia „veacul viitor” desemnează timpul domniei lui Mesia în Împărăția de o mie de ani a păcii (vezi și § 16.1). Abia odată cu venirea Domnului Isus în putere și cu mare glorie „veacul acesta” se va încheia (vezi Fig. 8 din § 16.1). Aceasta este o altă dovadă foarte clară pentru faptul că timpul Bisericii nu este o perioadă nouă de timp în sensul propriu al cuvântului, ci o intercalare în epoca mozaică.

Ultima perioadă a „veacului acesta” este „sfârșitul veacului”, timpul recoltării (Matei 13.39), când îngerii „vor aduna din Împărăția Sa toate prilejurile de poticnire și pe cei care practică nelegiuirea” (Matei 13.41). Timpul Bisericii – „timpul harului” – și veacul, despre care vorbea Domnul, merg de aceea un timp paralel, și după ce Biserica va fi răpită înainte de ultima săptămână-an (compară cu Daniel 9), veacul acesta merge mai departe în întâmpinarea sfârșitului (vezi Fig. 3 din § 6.4).

Această săptămână-an este ultima săptămână a celor 70 de săptămâni-an, despre care citim în Daniel 9.24 și versetele următoare.⁷ Aceste săptămâni-ani sunt subîmpărțite în 7 săptămâni, 62 de săptămâni și 1 săptămână. Ultima săptămână din cele 70 de săptămâni-an nu s-a încheiat încă, și noi putem presupune că versetele citate descriu evenimentele din prima jumătate a ultimei săptămână-an.⁸ Versetele 15-28 descriu a doua jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an, și versetele 29-31 tratează venirea Domnului în putere și glorie. Partea (iudaică) a vorbirii referitoare la timpul din urmă se încheie în versetele 32-44 cu o aplicație morală: Domnul accentuează, că este necesar să fi pregătit pentru venirea Sa.

⁷ În § 18 ne vom ocupa în detaliu cu cele 70 de săptămâni-an.

⁸ Aceștia sunt cei 3,5 ani din totalul de 7 ani ai ultimei săptămână-an din Daniel 9.

Prima jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an va fi un timp în care se vor ridica Hristoși falși. Vor fi războaie și zvonuri de războaie, precum și foamete. În aceste necazuri nu numai că vor muri mulți oameni prin judecăți, ci și unii din credincioși vor fi prizoniți și vor fi omorâți. Însă acesta „nu este încă sfârșitul” (versetul 6), ci va fi abia „începutul durerilor” (versetul 8). Evenimentele descrise aici sunt în concordanță cu evenimentele descrise în cartea Apocalipsa 6.4-8. Acolo citim, că *pacea va fi luată de pe pământ* (Apocalipsa 6.4), ceea ce corespunde „războaielor și zvonurilor de războaie” (Matei 24.6); *lipsa alimentelor* din versetul 6 corespunde cu *foametea* (Matei 24.7), și versetul 8 relatează că *unii vor fi omorâți* (compară cu Matei 24.9). Prin aceasta este clar că pecetea a doua, a treia și a patra (Apocalipsa 6) evident vor fi deschise în prima jumătate a ultimei săptămână-an.

17.4.1.1 Ce vrea să spună că o națiune se va ridica contra altei națiuni?

Întrebare: Din cuvintele „se va ridica națiune contra națiune” (Matei 24.7) unii deduc că durerile nașterii din Matei 24 au început cu primul război mondial.⁹ Ce spuneți dumneavoastră în privința aceasta?

Răspuns: Așa cum după durerile nașterii în viața naturală vine în final un copil pe lume, tot așa începutul durerilor în Israel va da naștere la rămășița credincioasă, care în final va constitui nucleul noului popor Israel. Este deci vorba de activități spirituale, care vor da naștere la o întoarcere spirituală, și nu la schimbări naționale, politice. După primul război mondial nu au avut loc această schimbare spirituală a lui Israel. Timpul durerilor este caracterizat incontestabil prin războaie, însă acest timp nu poate fi atribuit timpului de după 1914. Căci potrivit cu Matei 24.9 începutul durerilor stă în legătură cu prigonirea credincioșilor iudei.¹⁰ Atunci va fi vorba de a răbda până la sfârșitul necazului (Matei 24.13), pentru a putea intra în Împărăția de o mie de ani. Timpul durerilor nașterii este situat în prima jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an după răpirea Bisericii.

17.4.1.2 Ce înseamnă „a răbda până la sfârșit” (Matei 24.12,13)

... 24.12 din cauză că se va înmulți nelegiuirea, dragostea celor mai mulți se va răci; 13 dar cine răbdă până la sfârșit, acela va fi mântuit. ... 10.22 Și veți fi urâți de toți, pentru Numele Meu; dar cine va răbda până la sfârșit, acela va fi mântuit (Matei 24.12,13; 10.22).

Întrebare: Cine sunt aceia a căror dragoste se răcește, și cine sunt aceia care răbdă până la sfârșit? Se poate pierde totuși un credincios?

Răspuns: Această întrebare este justificată, căci deseori acest verset a fost scos din context și prin aceasta s-a justificat învățătura că un credincios s-ar putea iarăși pierde. Însă versetele

⁹ Compară A. G. Fruchtenbaum, *The Footsteps of the Messiah*, Tustin (Ariel Ministries Press) 1983, pag 436 și următoarele; D. L. Cooper, *Future Events Revealed. An Exposition of the Olivet Discourse*, Los Angeles (Biblical Research Society), pe <http://biblicalresearch.info/page740.html> [21.4.2009].

¹⁰ Vezi § 17.4, unde facem referire la faptul că ucenicii sunt reprezentanții rămășiței credincioase.

amintite mai sus sunt importante nu numai cu privire la întrebarea dacă un credincios poate să se piardă din nou. La *cine* se adresează aceste versete? Dacă răspundem mai întâi la această întrebare, atunci se rezolvă de la sine întrebarea, dacă locul acesta afirmă că un credincios s-ar putea pierde.

Atât în Matei 24.12,13 cât și în Matei 10.22 nu este vorba de creștini, ci de credincioși iudei, care în necazul care va veni se vor declara de partea lui Hristos, deci când credincioșii creștini au fost răpiți deja la Domnul. Am văzut mai sus, că în Matei 24.4-14 este descrisă prima jumătate a săptămânii-an din Daniel 9 până la arătarea lui antihrist. În timpul acesta „dragostea celor mai mulți se va răci” (versetul 12). Aceștia vor fi probabil aceia care din diferite motive pentru un timp scurt s-au pus de partea părții credincioase a iudeilor. Însă ei arată repede adevărata lor stare lăuntrică, deoarece ei nu au viață din Dumnezeu, și „fărădelegea se va înmulți”. Aceia care în timpul acela vor răbda și vor rămâne credincioși Dumnezeului lor, vor – făcând abstracție de martiri – intra în viață în Împărăția de o mie de ani, căci „cine va răbda până la sfârșit”, acela va fi mântuit (versetul 13).

Aici nu este vorba de mântuirea *sufletului*, ci de mântuirea *prin trecerea prin toate necazurile*; este vorba de acei sfinți despre care este vorba și în Romani 11.16: „Iar dacă cel dintâi rod este sfânt, plămădeala de asemenea”, sau în Apocalipsa 14.1: „Și am văzut: și iată Mielul stând pe muntele Sion și cu El o sută patruzeci și patru de mii având Numele Său și Numele Tatălui Său scris pe frunțile lor.” Acești 144000 sunt aceia care au răbdat până la sfârșit și au avut parte de mântuirea *prin trecerea prin toate necazurile*. Așa cum odinioară Noe a fost mântuit *la trecerea prin apele judecății*, tot așa rămășița credincioasă din viitor a lui Israel va fi păzită *în trecerea prin toate necazurile*. Martirii din timpul acela, care nu vor ajunge la sfârșit, ocupă în cartea Apocalipsa un loc deosebit (vezi de exemplu Apocalipsa 20.4).

Contextul arată clar, că aici nu este vorba de credincioși creștini și deci nici nu se tratează întrebarea referitoare la faptul dacă un credincios se poate pierde.

17.4.1.3 Ce înseamnă „Evanghelia Împărăției”? (Matei 24.14)

Și această Evanghelie a Împărăției va fi predicată în toată lumea, spre mărturie pentru toate națiunile; și atunci va veni sfârșitul (Matei 24.14).

Întrebare: Ce înseamnă Evanghelia Împărăției în Matei 24.14?

Răspuns: Numai în vorbirea despre timpul din urmă în evanghelia după Matei stă adaosul „Împărăției”. Aceasta are a face cu caracterul (iudaic) acestei evanghelii. De altfel prin cuvântul *evanghelie* nu se spune întotdeauna același lucru; înțelesul lui depinde de contextul în care stă acest cuvânt (vezi § 4; § 22.27).

La începutul lucrării Sale Domnul Isus a vestit Evanghelia Împărăției ca: „s-a apropiat” (Matei 4.17). Propovăduirea acestei Împărății a fost însă întreruptă, deoarece poporul L-a respins. De aceea, așa a explicat Domnul Isus, Împărăția va lua un caracter *tainic* (Matei 13.11; vezi și § 3.3). În timpul necazului, în timpul din urmă, despre care vorbește Matei 24.14, Evanghelia Împărăției va fi vestită iarăși; din nou va fi vestit mesajul, că Împăratul vine și va întemeia Împărăția Sa, și din nou va fi propovăduită pocăința (compară cu Matei

4.17). Și în sfârșit va exista un popor „plin de supunere în ziua puterii [Sale]” (traducere textuală; Psalm 110.3). Cu regret, poporul nu era așa la prima venire a Domnului Isus în lumea aceasta. El va termina lucrarea, pe care El a început-o deja (vezi Matei 4 și următoarele).

Evanghelia lui Pavel nu va mai fi vestită atunci pe pământ, deoarece aceia cărora le era adresată sunt în cer. Deci Evanghelia Împărăției nu are nimic a face cu Evanghelia lui Pavel; ea este, cum am spus, predica, că Împăratul și Împărăția Sa s-au apropiat și că numai prin pocăință și întoarcere la Dumnezeu se poate intra în această Împărăție. Când satan va fi aruncat pe pământ la începutul timpului de necaz, deci la mijlocul celor 7 ani ai ultimei săptămână-an (Apocalipsa 12.9), această Evanghelia aproape deloc nu va fi propovăduită. Atunci se va vesti fiecărei națiuni și fiecărui popor Evanghelia *veșnică* (Apocalipsa 14.6), care vorbește numai despre Dumnezeu ca Creator și Judecător (compară cu Romani 1.18 și versetele următoare). Timpurile vor fi așa de îngrozitoare, că vor fi numai puțini oameni care cunosc Cuvântul lui Dumnezeu, și Dumnezeu în harul Său va limita la minimum mesajul care trebuie crezut.

Evanghelia Împărăției nu trebuie confundată cu Evanghelia lui Pavel (vezi § 4) cu caracterul ei mult mai mareț, deoarece conținutul lor este diferit: Evanghelia lui Pavel are a face cu poziția lui Hristos *în glorie*, în timp ce Evanghelia Împărăției are a face *cu pământul*. După respingerea Domnului de către poporul Său, Evanghelia Împărăției nu mai poate fi vestită în forma în care a propovăduit-o Ioan Botezătorul și Domnul Însuși. Într-adevăr Împărăția lui Dumnezeu este propovăduită, însă în forma ei ascunsă sau tainică (Matei 13.11). Domnul Isus într-adevăr în această Împărăție nu este *Împăratul* nostru, este însă *Domnul* nostru. Această Împărăție este caracterizată prin aceea că *Domnul nu este prezent*, așa cum ne arată cele trei parabole începând cu Matei 24.45 și versetele următoare; Împărăția păcii viitoare dimpotrivă va fi caracterizată prin *prezența Împăratului*. Astăzi, când după convingerea noastră timpul revenirii Domnului este foarte aproape, alături de Evanghelia gloriei se vestește iarăși deja, asemănător ca atunci în timpul Domnului, Evanghelia Împărăției scurt înainte de a avea loc domnia publică a lui Hristos – de exemplu și prin această carte.

În locul paralel din evanghelia după Marcu 13.10 este lăsat la o parte adaosul „Împărăției”; aici se spune la modul cel mai general: „Și Evanghelia trebuie să fie vestită întâi tuturor națiunilor” (Marcu 13.10). Deoarece Marcu în evanghelia lui nu ne prezintă derularea evenimentelor viitoare așa cum face Matei, ci ne prezintă pe Domnul Isus ca slujitorul desăvârșit, în evanghelia lui cunoaștem mai mult principiile generale, care sunt necesare și astăzi fiecărui slujitor. Chiar dacă Evanghelia după Matei nu este adresată în primul rând creștinilor, noi putem *aplica* la noi locul din Matei 24.14, căci „toată Scriptura este ... folositoare pentru învățatură, pentru convingere, pentru îndreptare” (2 Timotei 3.16). Și noi suntem solicitați în timpul înfățișării tainice a Împărăției cerurilor să mergem și să predicăm Evanghelia „la toată creația” (Marcu 16.15).

17.4.2 Ultimii 3,5 ani (Matei 24.15-31)

15 Când veți vedea deci urâciunea pustiirii, despre care s-a spus prin profetul Daniel, stând în loc sfânt (cine citește să înțeleagă), 16 atunci cei care sunt în Iudeea să fugă în munți; 17 cine este pe acoperiș să nu coboare ca să ia cele din casa lui; 18 și cine este la câmp să nu se întoarcă înapoi ca să-și ia haina. 19 Dar vai de cele însărcinate și de cele care alăptează în acele zile! 20 Rugați-vă însă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici în sabbat; 21 pentru că atunci va fi necaz mare, așa cum nu a fost de la începutul lumii până acum, nici nu va mai fi vreodată. 22 Și, dacă n-ar fi fost scurtate zilele acelea, n-ar fi fost

mântuită nici o făptură; însă, datorită celor aleși, zilele acelea vor fi scurtate. **23** Atunci, dacă cineva vă va spune: «Iată, aici este Hristosul», sau: «Aici», să nu credeți. **24** Pentru că se vor ridica falși Hristoși și falși profeți și vor face semne mari și minuni, ca să amăgească, dacă este posibil, chiar pe cei aleși. **25** Iată, v-am spus dinainte. **26** Deci, dacă ei vă spun: «Iată, este în pustiu!», să nu ieșiți; «Iată-L în cămăruțe ascunse!», să nu credeți. **27** Pentru că, așa cum iese fulgerul de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi venirea Fiului Omului. **28** Pentru că oriunde este cadavrul, acolo se vor aduna vulturii. **29** Iar îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu-și va da lumina și stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor vor fi clătinate. **30** Și atunci se va arăta semnul Fiului Omului în cer și atunci toate semințiile pământului se vor jeli și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și cu glorie mare. **31** Și va trimite pe îngerii Săi cu sunet puternic de trâmbiță și vor strânge pe aleșii Săi din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cealaltă margine a lor. (Matei 24.15-31)

Începând cu Matei 24.15 citim despre urâciunea pustiirii, pe care o găsim și în Daniel 9.27. Această urâciune a pustiirii¹¹ va fi așezată la începutul *ultimilor* 3,5 ani ai celei de-a 70-a săptămână-an. Despre acest timp citim în Daniel: „... și până la sfârșit va fi război: pustiirile hotărâte” (Daniel 9.26b). Antihrist va așeza în domeniul Templului un tablou – „urâciunea” (versetul 15) -, care va trebui să fie adorat.¹² Din cauza acestei idolatrii Dumnezeu va aduce pustiirea peste Israel, și anume prin asirian, „împăratul nordului” (compară cu Isaia 10.5,6). Atunci va deveni aproape realitate ceea ce astăzi unii politicieni cer în Orientul Apropiat, și anume, ca Israel să fie distrus din Palestina respectiv să fie alungat în Mare.

Unii argumentează, că armata romană din timpul asedierii Ierusalimului în anul 70 după Hristos ar fi fost urâciunea pustiirii, deoarece ei ar fi adus pustiire asupra Ierusalimului.¹³ Împotriva acestei păreri stă faptul că 1335 de zile după instalarea urâciunii pustiirii trebuie să vină sfârșitul necazului și binecuvântarea pentru Israel (Daniel 12.11). Unde a fost această binecuvântare la 1335 de zile după anul 70 după Hristos? Evident ea nu a venit încă peste Israel. De asemenea urâciunea pustiirii nu a fost așezată în „Locul sfânt”, așa cum ar fi trebuit să aibă loc conform cu Matei 24.15. În afară de aceasta în anul 70 după Hristos nu a existat nici o necesitate pentru o evadare rapidă, despre care vorbesc versetele 16-20. Dimpotrivă: după retragerea lui Cestius Gallus¹⁴ în anul 66 după Hristos era timp suficient să se părăsească Ierusalimul fără grabă, căci iudeii puteau să considere că Roma, după asedierea fără succes a Ierusalimului, vor trimite din nou o oștire de agresiune. În afară de aceasta perioada de timp, în care în Templu este așezată urâciunea pustiirii, potrivit cu Luca 17 stă în legătură directă cu arătarea Fiului Omului, deci cu venirea Sa în putere și glorie. Aceasta arată, că versetul 15 nu poate fi despărțit de versetele 30-39.¹⁵

¹¹ În Scriptură urâciunea stă în mod normal în legătură cu idolatria.

¹² Vezi și Apocalipsa 13.14. Acest loc vorbește despre aceeași lucrare ca și Matei 24.15 și Daniel 9.27 și stă de asemenea în legătură cu 1260 de zile, cu cele 42 de luni sau un timp și timpuri și jumătate de timp, deci 3,5 ani (Apocalipsa 12.6,14; 13.5).

¹³ Compară P. Mauro, *The Seventy Weeks and the Great Tribulation*, Swengel (Reiner Publications) 1965, pag. 216.

¹⁴ Gaius Cestius Gallus era guvernator roman în Siria. Când în Israel s-a produs tulburare împotriva romanilor, el a pornit cu legiunile sale împotriva Ierusalimului. Însă nu i-a reușit să cucerească cetatea și Templul, și astfel el a trebuit să întrerupă asedierea Ierusalimului în anul 66 după Hristos. La retragerea lui a suferit pierderi mari.

¹⁵ Sub Antiochus Epiphanes (în jurul anului 175 înainte de Hristos; compară cu Daniel 11.31) a existat deja în mod asemănător o „urâciune a pustiirii”. Și concordanța cu acest eveniment vorbește împotriva argumentației aduse, că urâciunea pustiirii a avut loc prin armata romană.

Aceste evenimente au o referire clar vizibilă la poporul Israel: în vorbirea referitoare la timpul din urmă prezentată în evanghelia după Matei nu citim numai despre *urâciunea pustiirii*, care se referă la *poporul lui Daniel* (Daniel 9.24,27), ci și despre *locul sfânt* și despre o fugă în ziua de *sabat*. În creștinism nu este nici acest „loc sfânt”, ca în Vechiul Testament, și nici sabatul nu joacă vreun rol. În afară de aceasta aici citim despre *timpul de necaz* respectiv despre *necazul lui Iacov* [= Israel], așa cum el este descris în Daniel 12.1 și Ieremia 30.7. Acest necaz nu are nimic a face cu necazurile de care suferă și creștinii credincioși. Necazurile creștinilor credincioși sunt „pentru dreptate” (1 Petru 3.14), dar *necazul cel mare* va fi un necaz provocat de judecata lui Dumnezeu. Completarea: „... așa cum nu a fost de la începutul lumii până acum, nici nu va mai fi vreodată” (versetul 21), caracterizează necazul cel mare ca un necaz deosebit și prin aceasta contrazice și afirmația că acest necaz a avut a face cu distrugerea din anul 70 după Hristos. Căci incontestabil exterminarea în masă a iudeilor în al treilea Reich german a fost mult mai gravă decât evenimentele din timpul acela, și cu toate acestea este numai un singur necaz, „așa cum nu a fost de la începutul lumii până acum, *nici nu* va mai fi vreodată”, și acest necaz va avea loc în ultima jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an a lui Daniel.

R. Hardmeier încearcă să contrazică acest argument în felul următor: Domnul nicidecum nu a vrut să spună că el ar fi necazul *cel mai mare*. El a folosit aici numai felul agreeat în Biblie de comparație gramaticală, ca să vestească un necaz *foarte mare*. În mod asemănător este folosit acest mijloc de stil și în 2 Împărați 18.5 și 2 Împărați 23.25 („... nici după el nu s-a ridicat vreunul asemenea lui”), ca să caracterizeze pe Ezechia și pe Iosia. Potrivit cu aceasta cei doi împărați ar fi fost în aceeași măsură împărați unici în felul lor, ceea ce nu ar putea fi posibil, dacă expresia nu ar fi înțeleasă ca figură de stil, ci în sens absolut. Aceasta ar dovedi, că nu ar trebui să fie vorba de necazul cel mai mare.¹⁶

Deci în 2 Împărați nicidecum nu trebuie să fie vorba despre un astfel de stil. Mai degrabă la Ezechia *încrederea lui în Domnul* (2 Împărați 18.5a) și la Iosia *radicalitatea lui cu privire la reîntoarcerea la Legea lui Moise* (2 Împărați 23.25b) sunt unice. Cu privire la textul nostru din Matei 24 Domnul ar trebui să fi folosit în vorbirea Sa, fără vreo explicație dată mai târziu, același stil de vorbire exagerat, așa cum cu multe secole în urmă a folosit Daniel, atunci când scrie despre acest necaz, că „n-a fost niciodată de când există o națiune” (Daniel 12.1).

17.4.2.1 De ce un alt necaz pentru Israel?

Întrebare: Pentru ce un alt necaz, după ce în anul 70 după Hristos a venit un necaz peste Israel?

P. Mauro scrie:

Vrem să întrebăm: În primul rând, dacă va trebui să fie încă o generație iudaică în viitor, peste care trebuie să vină un necaz mai mare [este vorba de necazul din anul 70 după Hristos], care este atunci motivul pentru acesta? Și care este crima, pentru care generația viitoare de israeliți trebuie să fie pedepsită? Ce crimă ar putea ei săvârși, care să fie într-o oarecare măsură comparabilă cu trădarea și răstignirea lui Mesia al lor?¹⁷

Răspuns: Iudeii nu numai vor numi fapta lor îngrozitoare ca fiind bună, nu, ei vor mări chiar vinovăția lor, prin aceea că vor primi pe antihrist! Aceasta va fi o injurie suplimentară

¹⁶ Compară R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 242.

¹⁷ P. Mauro, *The Seventy Weeks and the Great Tribulation*, Swengel (Reiner Publications) 1965, pag. 199 (tradus).

îngrozitoare adusă Domnului, pe care L-au respins și răstignit. Domnul profetește aceasta în Ioan 5.43: „Eu am venit în Numele Tatălui Meu și nu Mă primiți; dacă va veni un altul, în numele lui însuși, pe acela îl veți primi”, și de aceea El spune cu privire la răstignire: „Pentru că, dacă se fac acestea cu copacul verde, ce va fi cu cel uscat?” (Luca 23.31). Ceea ce s-a petrecut cu copacul verde, este o imagine a începutului lepădării Domnului; ceea ce se va face cu copacul uscat, este o imagine a ceea ce se va petrece după mai mult de 1900 ani de lepădare. Când se va așeza urâciunea pustiirii, atunci se va împlini Matei 12.44,45.¹⁸

17.4.2.2 Un Hristos fals (Matei 24.24)

*Pentru că se vor ridica **falși Hristoși** și falși profeți și vor face semne mari și minuni, ca să amăgească, dacă este posibil, chiar pe cei aleși (Matei 24.24).*

Cu adevărat credincioșii rămășiței iudaice sunt în pericol în timpul necazului, ca să se alipească de Hristoși falși. Însă Domnul îi atenționează, să nu meargă în pustie și în case, ca să-L găsească pe El acolo, căci El va veni „așa cum iese fulgerul de la răsărit și se arată până la apus” (Matei 24.27). Și acest verset este iarăși un indiciu la faptul, că în prima parte a vorbirii referitoare la timpul din urmă din Matei 24.1-44 nu poate fi vorba de Biserică, respectiv de creștinii credincioși: Biserica nu-L așteaptă pe Hristos nici în pustie și nici în case – ea are făgăduința că va fi luată de Hristos personal, „va întâmpina pe Domnul în văzduh” (1 Tesaloniceni 4.17). Când dimpotrivă Domnul Isus va reveni pe pământ în putere și mare glorie, atunci nu El personal va aduna pe aleșii Lui, ci va face aceasta prin îngeri (Matei 24.31) – un indiciu clar, că cei aleși nu pot fi creștinii credincioși și că în contextul întreg nu este vorba de Biserică. Creștinii credincioși nu Îl așteaptă să revină în putere și glorie și ca să-și pună piciorul pe Muntele Măslinilor (compară Zaharia 14.4 cu 1 Tesaloniceni 4.16.17). Ei nu stau în pericolul să se alipească de un Hristos fals așa cum vor sta credincioșii rămășiței iudaice în timpul de necaz; ei stau în zilele noastre mai degrabă în pericol să creadă un *duh fals* – un pericol, de care Ioan atenționează categoric (1 Ioan 4.1-3).

Din evanghelia după Matei 24.15-28 devine clar, că necazul cel mare se va termina cu venirea Domnului. Aceasta este prezentat în continuare de la versetul 29.

17.4.2.3 „După necazul acelor zile ...” (Matei 24.29a)

Iar îndată după necazul acelor zile ... (Matei 24.29a).

După ultimii 3,5 ani (ai ultimei săptămână-an) Domnul Isus va reveni în putere și glorie. Unii gândesc, că „îndată după necazul acelor zile” înseamnă numai că după distrugerea Ierusalimului va începe o perioadă (nemăsurat de lungă), în care vor avea loc evenimentele descrise în versetul 29.¹⁹ Însă această interpretare desparte legătura în timp strâns legată cu arătarea Fiului Omului, așa cum ne-o prezintă capitolul. Locul paralel la aceasta în Luca 21.28 spune chiar: „Dar când vor începe să fie acestea, priviți în sus și ridicați-vă capetele, pentru că răscumpărarea voastră *se apropie*.” Potrivit interpretării de mai sus ar trebui să se spună mai bine: atunci așteptați încă cel puțin 1900 de ani. – Aceste semne și-ar fi pierdut prin aceasta orice sens. Nu, evenimentele descrise aici vor veni asupra pământului și în mod deosebit asupra lui Israel unul după altul în serii scurte.

¹⁸ Satan revine cu demonii săi în casa lui Israel (vezi și Apocalipsa 13.2).

¹⁹ Compară P. Mauro, *The Seventy Weeks and the Great Tribulation*, Swengel (Reiner Publications) 1965, pag. 283.

17.4.2.4 Catastrofe: soare, lună și stele (Matei 24.29b)

... **soarele** se va întuneca și **luna** nu-și va da lumina și **stelele** vor cădea din cer și puterile cerurilor vor fi clătinate. (Matei 24.29b)

Versetul 29 vorbește despre catastrofe uriașe în creația vizibilă. Acest verset este interpretat în forme diferite. Unii gândesc la o împlinire textuală, așa că soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina și stelele vor cădea literalmente pe pământ (probabil sub forma de meteoriți).

În legătură cu locuri din Scriptură ca Isaia 13.10; 34.4; Ezechiel 32.7 și Ioel 2.10 această interpretare nu poate fi cu totul exclusă, dar nicidecum nu neapărat va fi așa.²⁰ Foarte des soarele, luna și stelele sunt imagini pentru autoritățile de guvernare pe pământ.²¹ Lui Nebucadnețar și urmașilor lui le-a fost încredințată autoritatea de către Dumnezeu. Cu regret aceste autorități nu s-au lăsat călăuzite de Dumnezeu și de aceea nu au condus popoarele conform voii lui Dumnezeu. Când Domnul Isus va reveni ca Fiu al Omului, El va judeca pe acești deținători ai puterii și aceste autorități, deoarece ele ca purtători ai luminii divine au eșuat. Ei sunt ca un soare întunecat, ca o lună fără lumină, ca stele care au încetat să lumineze noaptea, și astfel nu își mai ocupă locul lor.

Deci aceste fenomene ale naturii vizibile pot fi înțelese și simbolic, tot așa de exemplu cornul mic din cartea Daniel – simbolul unei puteri politice -, care „s-a făcut mare până la oștirea cerurilor și a aruncat la pământ din oștire și din stele” (Daniel 8.9,10). Sau să ne gândim la Apocalipsa 9.1: „... o stea căzută din cer pe pământ”. Aici este imposibil să ne gândim la o stea în sensul literar; aici este vorba despre o descriere a lui antihrist sau a lui satan însuși. (În privința aceasta sunt de acord și acei comentatori care în alte locuri pornesc de la o interpretare textuală a soarelui, lunii și stelelor.²²) Și în Apocalipsa 6.13 și 8.12 se poate considera că referitor la soare, lună și stele este vorba de organizații, sisteme și puteri religioase și politice. Evenimentele descrise aici pot desigur să fie însoțite realmente de fenomene naturale cosmice (cum ar fi ploaia de meteoriți).

17.4.2.5 „Semnul Fiului Omului” (Matei 24.30)

Și atunci se va arăta **semnul Fiului Omului** în cer și atunci toate semințiile pământului se vor jeli și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și glorie mare (Matei 24.30).

Semnul Fiului Omului este Domnul Isus Însuși. Evanghelistul Luca ne relatează în evanghelia lui nașterea Domnului Isus: „Și acesta vă este *semnul*: veți găsi un Prunc înfășat în scutece și culcat în iesle” (Luca 2.12). Fariseilor și saducheilor, care cereau un semn (Matei 16.1), Domnul Isus le răspunde: „O generație rea și adulteră cere un semn; și nu i se va da alt semn, decât semnul lui Iona” (Matei 16.4). La toate cele trei semene este vorba efectiv de Persoana Domnului. De aceea versetul 30 nu poate fi interpretat, ca și cum Domnul Isus ar coborî

²⁰ O interpretare textuală are puțin sens. Dacă soarele s-ar întuneca, viața pe pământ nu ar mai fi posibilă, și dacă stelele ar cădea pe pământ, pământul ar fi imediat distrus.

²¹ Vezi Daniel 8.10, și în legătură cu Geneza 1.16; 37.5-10.

²² Compară J. F. Walvoord, R. B. Zuck (Editor), *Das Alte Testament erklärt und ausgelegt*, Vol. 5, Holzgerlingen (Hänssler Verlag) 1992, pag. 595.

exclusiv în formă simbolică pentru a face judecată, așa cum se afirmă uneori.²³ Aceste versete trebuie interpretate textual: la împlinirea veacurilor Domnul Isus nu va reveni exclusiv simbolic, ci personal, ca să facă judecata. Așa cum am spus, semnul unui copil în iesle era Copilul în trup, și semnul lui Iona era literalmente moartea și învierea Domnului Isus; și tot așa *semnul Fiului Omului* va fi Fiul în trup, care coboară din cer.²⁴

17.4.2.6 Strângerea celor aleși (Matei 24.31)

Și va trimite pe îngerii Săi cu sunet puternic de trâmbiță și vor strânge pe aleșii Săi din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cealaltă margine a lor (Matei 24.31).

Când se va arăta semnul Fiului Omului, atunci se vor împlini profețiile lui Isaia: „Și [El] va înălța un steag pentru națiuni și-i va aduna pe cei alungați ai lui Israel și-i va strânge pe cei risipiți ai lui Iuda, din cele patru colțuri ale pământului” (Isaia 11.12), și: „Și va fi așa: în ziua aceea se va suna din trâmbița cea mare și vor veni cei pierduți în țara Asiriei și cei împrăștiați în țara Egiptului și se vor închina Domnului pe muntele cel sfânt, în Ierusalim” (Isaia 27.13).

Matei se referă fără îndoială la aceste așteptări iudaice, atunci când în versetul 31 vorbește atât despre trâmbiță cât și despre strângerea celor aleși din toate colțurile pământului. Trâmbițarea este o imagine pentru strângerea celor aleși (compară cu Numeri 10.1-8). În afară de aceasta trâmbița stă în legătură cu sărbătoarea iudaică a trâmbițelor și arată spre odihna de sabbat din timpul Împărăției de o mie de ani (Levitic 23.23-25; Numeri 29.1-6). Această trâmbițare nu este nici una din trâmbițările care introduc așa-numitele judecăți de trâmbiță din cartea Apocalipsa, și nici acea trâmbiță care va răsuna la răpirea credincioșilor (1 Corinteni 15.52; 1 Tesaloniceni 4.16), căci credincioșii nu vor fi strânși pe pământ, ci ei vor întâmpina pe Domnul *în nori* în văzduh (1 Tesaloniceni 4.17). Însă în Matei 24.31 este vorba de strângerea *iudeilor* aleși și care trăiesc ca împrăștiați, care nu vor fi strânși în *cer*, ci în *Israel*; aceasta o confirmă foarte clar locurile biblice citate mai sus din profeți. (Cu privire la diferența între trâmbițe vezi § 20.8).

Potrivit cu Isaia 11.12 pentru națiuni se va înălța un steag. Acest steag ar putea fi în legătură cu semnul Fiului Omului, care potrivit cu Matei 24.30 va apare pe cer la revenirea Domnului în putere și glorie. Căci un steag nu este altceva decât un semn distinctiv, un simbol, sub a cărui călăuzire te așezi, respectiv sub călăuzirea aceluia pe care îl reprezintă steagul. Toți cei risipiți ai lui Israel vor fi strânși în final sub drapelul lui Mesia care va veni. Domnul a vrut deseori să strângă pe poporul Său, „așa cum își strânge găina puii sub aripi” (Matei 23.37). Atunci, „în ziua aceea”, ei „vor fi un dar de bunăvoie” (Psalm 110.3). O rămășiță se va afla deja în țară, și mulți dintre israeliții aleși din afara țării Israel vor fi strânși în țara Canaan abia după revenirea Domnului (vezi Ezechiel 20.34-38).

17.4.3 Smochinul și „generația aceasta” (Matei 24.32-36)

32 Dar de la smochin învățați parabola: când ramura lui este deja fragedă și dă frunze, cunoașteți că vara este aproape. 33 Așa și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși. 34 Adevărat vă spun: Nicidecum nu va trece această generație, până nu vor avea loc toate acestea. 35 Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele

²³ Compară R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 210-211.

²⁴ Semnele numite aici par să aibă a face cu cele șapte potire ale judecăților din Apocalipsa 16; prin aceasta venirea Fiului Omului stă probabil în legătură cu cel de-al șaptelea potir.

nicidecum nu vor trece. 36 Dar despre ziua aceea și despre ceasul acela, nimeni nu știe, nici îngerii cerurilor, ci numai Tatăl. (Matei 24.32-36)

17.4.3.1 Smochinul

Parabola despre smochin arată clar, că cel înțelept va fi capabil să cunoască semnele timpului. Smochinul înfrunzește primăvara: semn că vara nu mai este departe. Deci pe baza stării pomului se poate cunoaște cât de aproape este vara. Când toate acele semne încep să se împlinescă, cel înțelept poate să știe, că ea „este aproape, la uși” (versetul 33) sau, să vorbim în limbajul lui Maleahi, „va răsări soarele dreptății cu vindecarea în aripile Lui” (Maleahi 4.2). Această generație iudaică va continua să existe până la timpul sfârșitului (versetul 34); cu regret ea va rămâne până la sfârșit o „generație rea și adulteră” (Matei 16.4).

Este remarcabil, că Domnul Isus folosește tocmai smochinul ca exemplu. Căci nu a blestemat El tocmai mai înainte smochinul (Matei 21.19), care este o imagine a lui Israel, ca el *niciodată* să nu mai dea rod?²⁵ Și nu s-a confirmat uscarea măslinului în modul cel mai îngrozitor atunci când Ierusalimul a fost distrus în anul 70 după Hristos? Odată cu distrugerea Templului, sistemul iudaic a fost atunci realmente îngropat.²⁶ Israelul *vechi* nu mai are nici un viitor. Drept urmare și frunzele pe care noi le vedem în timpul nostru (de exemplu succesele economice și militare ale statului Israel) se vor veșteji iarăși. Tot ce iudeii fac astăzi în domeniul religios, economic și militar fără pocăință și fără Dumnezeu, va fi nimic. La împlinirea veacului Domnul Isus va căuta din nou rod în smochin, și atunci El îl va găsi (Osea 14.8; Ioel 2.22). Este atunci într-adevăr Israel, dar un Israel născut din nou. Va trebui să fie un Israel înnoit, căci Domnul a spus că din smochinul „vechi”, Israelul vechi, în veac nu va ieși rod (Matei 21.19). Pe acest alt smochin „nou”, Israelul înnoit, îl găsim aici în Matei 24.32. Poporul va fi atunci „un dar de bunăvoie, în ziua puterii Sale” (Psalm 110.3).

Parabola despre smochin în sine însuși ar putea să nu fie o dovadă pentru primirea lui Israel la împlinirea veacului, dar se potrivește foarte bine la tot ce am văzut până aici. Ea ilustrează și adevărul pe care îl prezintă măslinul în epistola către Romani 11. Conform acesteia mai întâi ramurile naturale vor fi rupte, pentru ca la final să fie iarăși altoite. Exprimat altfel: vechiul Israel, aceasta înseamnă „smochinul” din evanghelia după Matei 21, va fi, în sens figurat, ca să zicem așa rupt din măslin, și rămășița credincioasă, aceasta înseamnă „smochinul” din evanghelia după Matei 24, va fi, în sens figurat, ca să zicem așa altoit din nou în măslin. Smochinul vechi, respectiv smochinul blestemat din evanghelia după Matei 21.18 și versetele următoare, aparține timpului *vechiului legământ*. Smochinul, despre care este vorba în Matei 24.32, va aduce rod sub *noul legământ*. Primirea întregului Israel va fi în cele din urmă ca

²⁵ S-ar putea ca la prima citire să nu se observe că smochinul în Matei 21.18 și versetele următoare este o imagine a lui Israel. Însă din context devine clar, că smochinul este o ilustrare a ceea ce Domnul Isus a trăit scurt înainte prin respingerea Lui de către conducătorii poporului Israel. Evenimentul cu smochinul nu trebuia să arate numai puterea Domnului Isus, ci să arate și că Israel într-adevăr avea o mărturisire frumoasă (= frunze), însă nu avea rod pentru Dumnezeu. Se va ridica o generație nouă, care va aduce rod; această generație nouă este prezentată prin smochinul din Matei 24. Acest context s-ar putea să nu fie suficient pentru critici, și dacă am aduce numai smochinul ca dovadă că Israel are un viitor, atunci cu siguranță aceasta ar fi foarte puțin. Dar dacă ținem seama de multe alte locuri din Scriptură, atât din profeți cât și din Noul Testament, unde este vorba de o restabilire a lui Israel, atunci smochinul arată în aceeași direcție.

²⁶ Aceasta ar putea fi iarăși pus în legătură cu Matei 21.18 și versetele următoare, căci acolo este vorba de un munte, care ca să zicem așa este îngropat în mare. Și aici se poate presupune că cu privire la munte, un simbol al puterii și tăriei, Domnul S-a gândit la sistemul iudaic plin de putere. Însă pentru un iudeu era de neînțeles, că un astfel de sistem va primi vreodată o așa lovitură, că centrul serviciului divin iudaic, Templul, va fi nimic și Israel va fi împrăștiat din țara făgăduinței în marea popoarelor.

„viață dintre morți” (Romani 11.15), comparabil și cu învierea dintre morți a fiicei lui Iair (Matei 9.18-26).²⁷

17.4.3.2 „Generația aceasta nu va trece” (Matei 24.34)

Adevărat vă spun: Nicidecum nu va trece această generație, până nu vor avea loc toate acestea. (Matei 24.34)

Întrebare: Matei vorbește despre „generația aceasta”. Deci aici este totuși foarte evident vorba de distrugerea Ierusalimului în anul 70 după Hristos, când „această generație”, careia Domnul Isus i-a adresat aceste cuvinte, trăia încă. Ce spuneți dumneavoastră în privința aceasta?

Răspuns: Expresia „generația aceasta” (în greacă *genea*) poate fi într-adevăr înțeleasă și în sensul unei generații. Înțelesul de bază însă este o generație în sensul general sau un popor, o rasă. Cuvântul în limba greacă, care stă la bază, nu avea inițial nici un înțeles temporal, ci desemna o „gintă” sau o „familie” (compară de exemplu Septuaginta în Geneza 31.3; 43.7; Daniel 9.1). Deuteronom 32.5,20; Psalm 12.8 și Psalm 22.31²⁸ vorbesc de exemplu într-un sens foarte general și fără referire în timp la o anumită generație de oameni cu anumite caracteristici morale și nu despre o anumită generație de treizeci sau patruzeci de ani. Și în Noul Testament sunt unele locuri care nu vorbesc despre o generație a unui anumit contingent, ca de exemplu Filipeni 2.15 și de asemenea Luca 16.8: „Și stăpânul l-a lăudat pe administratorul nedrept, pentru că lucrase cu chibzuință. Pentru că fiii veacului acestuia sunt mai chibzuiți față de generația lor decât fiii luminii”.

Contextul decide de fiecare dată cum trebuie interpretat și înțeles un loc. „Generație” este înțelesul general al cuvântului *genea*. Dacă cineva vrea să aleagă înțelesul special de „generație”, el este răspunzător să arate de ce acest înțeles special trebuie folosit. În mod deosebit evanghelia după Matei lasă să se înțeleagă ușor ideea, că noțiunea „generația aceasta” înseamnă mult mai mult decât o „generație”. (Vezi și Matei 16.4, unde este clar vorba de o generație morală și nu de una temporală.) Numai în evanghelia după Matei găsim acest înțeles, de exemplu și în capitolul 11.16; 12.41,42.45²⁹ și 23.36.³⁰ Dacă în Matei 24 este vorba de *sfârșitul veacului*, atunci foarte evident acesta nu poate fi fixat pe anul 70 după Hristos. Iudeii din timpul vieții Domnului, iudeii din jurul anului 70 după Hristos și iudeii din viitor înainte de venirea Domnului au toți aceleași însușiri morale rele. „Această generație rea” (Matei 12.45) va înceta să existe abia la venirea Domnului.

17.4.4 Zilele lui Noe – „luat/lăsat” (Matei 24.37-44)

37 Și cum au fost zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului. 38 Pentru că, așa cum erau oamenii în zilele dinainte de potop, mâncând și bănd, însurându-se și măritându-se,

²⁷ Vezi § 17.1.3. Acolo dovedim, de ce fiica lui Iair este o imagine a lui Israel.

²⁸ În Septuaginta, traducerea în limba greacă a Vechiului Testament.

²⁹ În versetul acesta este vorba de „generația aceasta rea” de la sfârșitul veacului, mai exact spus de la mijlocul celei de-a 70-a săptămână an. În momentul acesta satan va fi aruncat pe pământ, ca să înșele pe oameni, în mod deosebit pe iudei. „Generația aceasta rea” desemnează deci generația iudaică necredincioasă care va trăi în acel moment. Însă această caracteristică este valabilă atât pentru generația care a trăit atunci când a fost alcătuit Noul Testament, cât și pentru generația actuală.

³⁰ Vezi dimpotrivă R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien –Verlag) 2007, pag. 187. Hardmeier aplică toate locurile exclusiv la generația timpului acela.

până în ziua când a intrat Noe în corabie, **39** și n-au știut până a venit potopul și i-a luat pe toți, așa va fi și venirea Fiului Omului. **40** Atunci doi vor fi la câmp: unul este **luat** și unul este **lăsat**; **41** două măcinând la moară: una este **luată** și una este **lăsată**. **42** Vegheați deci, pentru că nu știți în care ceas vine Domnul vostru. **43** Dar să știți aceasta că, dacă ar fi știut stăpânul casei la care strajă din noapte vine hoțul, ar fi vegheat și n-ar fi lăsat să i se spargă casa. **44** De aceea și voi fiți gata, pentru că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul Omului. (Matei.37-44)

Mulți sunt de părerea că aici găsim răpirea credincioșilor, așa cum ea este descrisă în 1 Tesaloniceni 4.15-17. Dar așa cum am văzut deja, în aceste versete nu este vorba de Biserica lui Dumnezeu, ci de rămășița iudaică din ultimele zile. Iudeii nu au avut niciodată făgăduința de a fi scoși din judecări. Mai degrabă găsim de exemplu în Psalmul 1, că *cei răi* „sunt ca pleava pe care o spulberă vântul”, și „nu vor rămâne în picioare la judecată, nici păcătoșii în adunarea celor drepti” (versetele 4 și 5). În versetele noastre este vorba că cei drepti *rămân* și cei răi sunt *luați* prin judecată, aceasta înseamnă, vor muri. Aceste versete nu vorbesc despre răpire, căci deoarece iudeilor nu le-a fost făgăduită intrarea în gloria cerească, ci viață pe pământ în Împărăția de o mie de ani, „luarea” lor înseamnă judecată divină.

Această scenă se va desfășura probabil după ultima săptămână-an (vezi Daniel 9), și această judecată va fi limitată la Palestina. Căci dacă această luare are avea caracter mondial, la despărțirea oilor de capre (Matei 25.31-33), care va avea loc după instaurarea Împărăției păcii, nu ar mai fi rămas nici o capră, căci ele ar fi fost deja îndepărtate prin judecată. Deci cei răi vor fi „luați” din țara Israel, în timp ce cei drepti ai rămășiței iudaice credincioase din Israel vor fi „lăsați”, pentru ca să intre în viață în Împărăția de o mie de ani a păcii. Alături de mulți martiri, în necazul cel mare vor fi luați în judecată toți cei răi, și la sfârșitul necazului cel mare în Israel vor fi numai drepti, „și astfel tot Israelul va fi mântuit” (Romani 11.26), așa cum a prorocit deja profetul Isaia: „Și poporul tău – ei toți vor fi drepti: vor stăpâni țara pentru totdeauna” (Isaia 60.21). Ezechiel 20.37,38 confirmă, că niciunul, care nu aparține celor drepti, nu va veni în țară. Abia atunci va putea începe timpul minunat al Împărăției păcii.

17.5 Împărăția în taină – privire de ansamblu

Începând cu Matei 24.45 Domnul întrerupe afirmațiile Sale profetice, care în prima parte a capitoului (versetele 1-44) au în mod clar caracter iudaic, cu trei parabole (Matei 24.45-25.30):

- cu parabola despre *robii credincioși și necredincioși*, care în lipsa stăpânului lor sunt puși peste servitorii săi;
- cu parabola despre *zece fecioare*, care adorm în timpul așteptării sosirii mirelui;
- cu parabola despre *talantii* pe care stăpânul i-a dat robilor săi înainte de plecarea lui.

În aceste trei parabole nu este vorba despre Israel, ci de creștinătate, de Împărăția cerurilor în forma ei ascunsă (Matei 13.11). Pentru aceasta vorbesc punctele următoare:

- Aici nu găsim nici o profeție în adevăratul sens al cuvântului. Desigur parabolele, așa cum vom vedea, ne dau o privire scurtă în istoria Bisericii, însă ucenicii încă nu puteau ordona corect aceste parabole, deoarece în momentul acela creștinismul nu exista încă. Noi le putem interpreta ulterior, retroactiv la evenimentele din creștinătate, la mărturia creștină aici e pământ. Un exemplu asemănător găsim în Apocalipsa capitolele 2 și 3, unde noi – în contrast cu celelalte capitole din cartea Apocalipsa – de asemenea nu găsim o profeție directă referitoare la dezvoltarea Bisericii. Și acolo scrisorile deschise

pot fi interpretate retroactiv cu privire la istoria Bisericii. (În § 7 răspundem la întrebarea, de ce Biserica nu este subiect al profeției).

- În cele trei parabole nu este citată nici măcar o singură profeție din Vechiul Testament, și de asemenea conținutul lor nu face referire la Vechiul Testament. Nu este vorba de o împlinire profetică, ca în versetele 1-44.
- Titlul *Fiul Omului*, care totdeauna stă în legătură cu pământul, nu se întâlnește. Permanent aici este vorba de venirea tipic creștină a *Stăpânului*.
- Noi nu citim nimic despre *timpuri și momente* sau despre evenimente care ar trebui să premerge venirea Domnului; și aceasta ar fi tipic iudaic. În scrierile profetice sunt numite mereu poporul Israel timpuri și momente precum și semne pregătitoare, care stau în legătură cu venirea lui Mesia în putere și glorie. Însă înainte de venirea Domnului pentru Biserica Sa nu trebuie să fi avut loc evenimente deosebite. Dimpotrivă, creștinii credincioși nu au nevoie să cunoască timpuri și momente. Domnul poate veni în orice moment în nori, ca să răpească pe credincioși la Sine. Acesta este unul din mesajele acestor trei parabole.
- Perioada de timp creștină este caracterizată de *absența* Domnului. Cele trei parabole descriu epoca în care Domnul, El Însuși nefiind prezent, încredințează robilor Săi administrarea (Matei 24.45), Mirele Se lasă așteptat (Matei 25.5) și Domnul este plecat din „țară”, în timp ce El lasă pe robii Săi să administreze pentru El (Matei 25.14). Dimpotrivă, poporul Israel așteaptă un Mesia *prezent* în trup.
- Tema parabolilor este partea tainică a Împărăției cerurilor. Într-adevăr, numai parabola despre cele zece fecioare este denumită textual parabola despre Împărăția cerurilor, dar această parabolă este legată prin cuvântul „atunci” (Matei 25.1) de parabola anterioară referitoare la robul credincios și robul rău; în același fel această parabolă este legată de parabola următoare despre talanți prin expresia „pentru că” (Matei 25.14). Taina – deci ceea ce în Vechiul Testament nu a fost revelat – în parabolele despre Împărăția cerurilor se ocupă totdeauna cu perioada de timp creștină.
- Rămășița iudaică din viitor va aștepta pe Mesia al ei în locul unde ea se află: din doi, care vor fi la câmp, și din două femei, care vor fi la moară, unul/una va fi luat/luată și unul/una va fi lăsat/lăsată (Matei 24.40,41). În cazul rămășiței iudaice nu este vorba de o *ieșire*, ca la cele zece fecioare, care au ieșit să întâmpine pe Mire. Însă creștinismul este caracterizat prin *ieșirea* lui. Creștinii nu rămân acolo unde erau, atunci când au fost mântuiți. Ei iasă, prin aceea că pentru Domnul renunță la lucruri care odinioară pentru ei aveau o anumită valoare, și prin aceea că ei părăsesc toate relațiile și legăturile religioase vechi: primii creștini erau iudei, și ei au ieșit din tabăra iudaică (compară cu Evrei 13.13); primii creștini dintre păgâni au părăsit idolatria și au ieșit de acolo ca să *slujească* Domnului și să *Îl aștepte* să vină din cer (1 Tesaloniceni 1.9,10). Tocmai despre *slujire* și *așteptare* este vorba în cele trei parabole din evanghelia după Matei 24.45-25.30.
- Untdelemnul este în Scriptură o imagine a Duhului Sfânt (compară 1 Samuel 16.13; 1 Ioan 2.20). Nici o perioadă de timp nu este așa de caracterizată prin Duhul Sfânt, cum este perioada de timp creștină, în care credincioșii sunt denumiți ca templu al Duhului Sfânt (1 Corinteni 3.16; 6.19). Duhul Sfânt era deja (temporal) în altă formă în cei născuți din nou din timpul Vechiului Testament – cum a fost în David (Psalm 51) și în

Ezechiel (Ezechiel 2.2) -, dar aceasta nu trebuie confundat cu ceea ce a avut loc la Rusalii. Binecuvântări tipic creștine sunt: ungerea cu Duhul Sfânt; arvuna Duhului cu privire la o moștenire cerească; faptul că trupul nostru este templul Duhului Sfânt și că noi am fost adăpați *cu un singur* Duh și toți am fost botezați printr-un singur Duh într-un *singur* trup (1 Corinteni 12.13). Niciodată în Scriptură nu este vorba că aceste binecuvântări vor mai fi date o dată în viitor. Duhul Sfânt Se găsește în acest caracter numai în epoca creștină. Într-adevăr El va lucra și în Împărăția de o mie de ani (Ezechiel 36.27; 37.14), însă nu El va fi caracteristica timpului acela, ci Hristos prezent ca Împărat.

- Expresia „întâmpinarea Lui” din Matei 25.1,6 înseamnă de fapt „să te întâlnești cu El” – ea accentuează gândul părtașiei, pe care noi o vom avea atunci cu El. Este remarcabil, că același cuvânt (în greacă: *apantēsis*) este folosit în 1 Tesaloniceni 4.17, unde se tratează venirea lui Hristos pentru răpirea alor Săi și nu venirea lui Hristos pentru Israel: „... răpiți în nori ... pentru a-L *întâmpina* pe Domnul în văzduh: și astfel vom fi întotdeauna împreună cu Domnul.” Și aceasta este caracteristic creștinismului: creștinul credincios nu are o patrie aici pe pământ; el este un pelerin, un străin, un călător pe drumul spre Domnul său și spre patria lui cerească. Creștinul adevărat este marcat în viața sa de conștiința: eu merg în *întâmpinarea* Domnului meu, „care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine” (Galateni 2.20). – Aceasta îi permite să se depărteze de lucrurile lumii acesteia și chiar de multe binecuvântări ale pământului acesta și totodată îl umple cu bucurie lăuntrică adâncă.

Prin succesiunea fiecărui pasaj în vorbirea referitoare la timpul din urmă, Duhul Sfânt face din nou clar aici, că istoria poporului iudeu a fost întreruptă prin intercalarea epocii creștine: în Matei 24.1-44 sunt apelați iudeii; începând cu capitolul 25.31-46 alături de națiuni apar din nou în centru iudeii („frații Mei”; versetul 40). „Intercalarea” (Matei 24.45-25.30) tratează epoca creștină. Am prezentat acest context deja în *întâmplarea* cu Iair și femeia cu scurgere de sânge (vezi § 17.1.3).

Aceia cărora le vine greu să recunoască epoca creștină în partea a doua a vorbirii despre timpul din urmă de la capitolul 24.45 până la capitolul 25.30, ar trebui să țină seama că cele trei parabole tratate în aceste versete tratează pe de o parte *venirea* Domnului și pe de altă parte *slujirea*. Aceste însușiri erau caracteristice în mod deosebit pentru creștinismul primelor zile; așa citim de exemplu despre Biserica tânără din Tesalonic: „... și cum v-ați întors de la idoli la Dumnezeu, ca să *slujiți* Dumnezeului viu și adevărat și să *așteptați* din ceruri pe Fiul Său, pe care L-a înviat dintre cei morți, pe Isus, care ne scapă de mânia viitoare.” (1 Tesaloniceni 1.9,10). *Slujirea* și *așteptarea*, acestea erau însușirile de bază ale Bisericii în timpul de început. Gândul acesta este confirmat în evanghelia după Luca. În parabola despre minele încredințate (Luca 19.11-27) stăpânul cere de la robii lui înainte de a pleca: „Faceți comerț [a sluji] cu ele până când vin [a aștepta]” (Luca 19.13). Plecarea în călătorie a stăpânului corespunde înălțării la cer a Domnului Isus, care o dată cu Rusaliile a introdus o epocă nouă: epoca creștină, care este caracterizată prin lipsa prezenței Domnului.

Dacă noi nu mai așteptăm pe Domnul nostru și gândim că venirea Lui va avea loc cândva într-un viitor îndepărtat și anumite evenimente ar trebui să aibă loc mai întâi, înainte ca El să poată veni pentru răpire, atunci noi ne asemănăm cu robul rău, care a zis: „Stăpânul meu întârzie să vină” (Matei 24.48), și cu cele zece fecioare, care toate au adormit și au neglijat așteptarea venirii mirelui. Noi vrem să ne îndemnăm personal și ca Biserică, să păstrăm trează în inimile noastre așteptarea revenirii Domnului și să ne „încingem coapsele” (compară cu Luca 12.35; 1 Petru 1.13). Vrem să purtăm grijă, ca la venirea Lui să nu fim dați de rușine și să fim găsiți

adânciți în lucruri nepotrivite pentru Persoana Sa și misiunea Sa. Misiunea, pe care El ne-a dat-o, este în primul rând „să dăm hrana la timp” celor ce sunt ai Săi *din casă* (Matei 24.45) și *abia după aceea să mergem în afară* ca martori, să facem comerț cu talanții Săi, ca să câștigăm alți talanți. Succesiunea o găsim o găsim și la întâmplarea de pe Muntele Măslinilor scurt timp înainte ca Domnul să Se înalțe la cer, unde ucenicii sunt pregătiți mai întâi pentru revenirea Domnului și abia după aceea sunt trimiși ca martori (Faptele Apostolilor 1.8).

Ce frumos ar fi, dacă Domnul la venirea Lui ar putea să ne spună: „Bine, rob bun și credincios, ai fost credincios peste puține, te voi pune peste multe; *intră în bucuria Domnului tău*” (Matei 25.23). Este acesta izvorul, motivul și ținta slujirii noastre; să intrăm în bucuria Domnului nostru?

Toate cele trei parabole dau un indiciu ascuns, că venirea Domnului va dura mai mult decât se așteaptă (compară cu Matei 24.48; 25.5,19). Cu toate că Biserica poate aștepta pe Domnul să vină *curând*, în orice moment, aceste parabole arată totuși că poate dura mai mult decât ne așteptăm. Aceasta nu contrazice speranța venirii în curând a Domnului, ci dovedește numai că apostolul Petru are dreptate când scrie: „Domnul nu întârzie în ce privește promisiunea, cum socotesc unii că este o întârziere, ci este îndelung-răbdător față de voi, nevrând ca vreunii să piară, ci toți să vină la pocăință” (2 Petru 3.9). Domnul dorește mai degrabă să lase timp suficient, pentru ca nimeni să nu meargă în pierzare și ca mulți să poată să se întoarcă de pe căile lor rele. Cu toate acestea parabolele nu arată că pentru aceasta trebuie să treacă multe secole. Toate parabolele se desfășoară în timpul unei singure generații, parabola despre cele zece fecioare se desfășoară chiar numai într-o singură noapte. Domnul a formulat parabolele așa fel ca nimic să nu diminueze așteptarea venirii Sale apropiate. Retroactiv constatăm cum parabolele se oglindesc într-un anumit fel chiar și în istoria Bisericii.

La interpretarea parabolilor nu ar trebui să se meargă atât de departe, ca în ele să se vadă *Biserica* lui Dumnezeu în sine însuși. Că nu se poate face așa se vede deja numai din faptul că robul rău este reprezentantul grupei de oameni care prin mărturia lor aparțin într-adevăr în exterior creștinismului, însă ei înșiși nu au viață din Dumnezeu. Și fecioarele neînțelepte reprezintă oameni care într-adevăr în exterior aparțin Împărăției cerurilor, dar nu au viață din Dumnezeu. Biserica lui Dumnezeu dimpotrivă este constituită numai din oameni născuți din nou, care au Duhul Sfânt. În cele trei parabole ale noastre este vorba de Împărăția cerurilor în forma ei nevăzută. Contextul mare cu capitolul 24 constă în aceea, că totdeauna este vorba de *ucenici în Împărăție*: de ucenici în Împărăția *văzută* (Matei 24.1-44), care a fost vestită, și de ucenici în Împărăția *nevăzută* (Matei 24.45-25.30), în care Împăratul este privit ca fiind absent (compară cu Matei 25.14). Am văzut deja în § 3.4 că Împărăția tainică a cerurilor are un domeniu exterior și unul interior.

17.5.1 Robul credincios și robul rău (Matei 24.45-51)

45 Cine este atunci robul credincios și chibzuit, pe care l-a pus stăpânul său peste servitorii săi, ca să le dea hrana la timp? 46 Fericit este robul acela pe care stăpânul lui, când va veni, îl va găsi făcând așa. 47 Adevărat vă spun că îl va pune peste toată averea lui. 48 Dar, dacă robul acela rău va zice în inima lui: «Stăpânul meu întârzie să vină», 49 și va începe să-i bată pe cei împreună-robi cu el și va mânca și va bea cu bețivii, 50 domnul aceluia rob va veni într-o zi în care el nu așteaptă și într-un ceas pe care nu-l știe; 51 și îl va tăia în două și îi va rânduia partea cu cei fățarnici; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. (Matei 24.45-51).

Mai înainte am văzut că ucenicii în Matei 24.1-44 sunt o imagine a credincioșilor rămășiței iudaice, care la sfârșitul veacurilor vor fi aici pe pământ (vezi § 17.1.4). Însă acum Domnul Isus îndreaptă atenția ucenicilor Săi scurt înainte de moartea Sa spre evenimentele care vor avea loc în timpul absenței Lui după înălțarea la cer. Prin aceasta El Se adresează lor ca reprezentanți ai credincioșilor din epoca actuală creștină. Într-adevăr după Rusalii ei erau primii creștini, germenii Bisericii nou înființate.

Domnul a revelat deja ucenicilor Săi, că Împărăția va apărea într-un caracter tainic (Matei 13.11); acum prin această parabolă El face aluzie la faptul că El va încredința robului Său responsabilitatea pentru îngrijirea spirituală a Bisericii Sale (= „servitorii săi”). În Ioan 21.15-17 citim în cele din urmă cum Domnul după învierea Sa încredințează lui Petru turma Sa, pentru care El Însuși a îndurat crucea și pe care Și-a dobândit-o acolo pentru totdeauna.

Este remarcabil că aici permanent este vorba de unul și același *rob* (la singular) și nu de robi (la plural). Aceasta arată că „robul” nu este reprezentantul unei anumite persoane, ci al unei grupe de „robi”, care stau în slujba călăuzirii spirituale în această Împărăție ca slujitori ai Domnului, care îngrijesc și conduc spiritual Biserica. Nu „servitorii” stau aici pe prim plan, ci „robul” pus de stăpân peste „slujitorii” lui.

De altfel nu sunt doi robi, un rob credincios și un rob rău, ci robul credincios devine mai târziu rob rău. Căci se spune: „Dar, dacă robul acela [deci cel numit mai înainte] rău” (versetul 48), și nu: „Dacă un [deci un altul] rob rău.” Tocmai aceasta reflectă evoluția în creștinism. După un început bun unii din Biserică și-au revendicat autoritatea, pe care Domnul nu a prevăzut-o în felul acesta. S-a pierdut din vedere venirea Domnului și s-a început să bată pe „cei împreună-robi”. Să ne gândim numai la timpul inchiziției din Evul mediu. În final s-a început să mănânce și să bea *cu* cei beți, probabil fără ca ei înșiși să fie beți, dar în felul acesta să se caute părțasia cu lumea, până acolo că Biserica și statul au devenit *una*.

În ceea ce privește revenirea Domnului, ea a fost așteptată să aibă loc înainte de Împărăția de o mie de ani,³¹ chiar dacă cei mai mulți o așteptau abia după apariția lui antihrist. În revenirea lui Hristos se vedea salvarea din necazul cel mare legat cu domnia lui antihrist. Cu toate acestea, deja în timpul acela nu se mai considera venirea posibilă *în orice moment* a Domnului. Începând cu Constantin I a început un timp de pace pentru creștini, și Augustinus³² a fost primul care a declarat deja începută până atunci așteptata Împărăție a păcii pe pământ (vezi amilenianismul § 17.14.3). A apărut învățătura, Biserica a înlocuit pe Israel și promisiunile Vechiului Testament au fost transferate Bisericii. În timp de bunăstare și pace ești înclinat să nu mai aștepti revenirea în curând a Domnului și să nu mai dorești să vină. Vedem aceasta în timpul actual, și tot așa a avut loc și atunci. Se vorbea într-adevăr încă de revenirea Domnului, dar numai în măsura că va fi cândva în *viitorul îndepărtat* o „judecată de apoi” și la „sfârșitul tuturor veacurilor” Hristos ar reveni. Prin aceasta s-a pierdut complet din vedere *așteptarea venirii apropiate* a Domnului Isus. De îndată ce și noi astăzi nu mai contăm pe venirea *în curând* a Domnului Isus, stăm în pericol să ne orientăm spre pământ și să ne organizăm gândirea mai mult spre posesiuni și câștig, decât să cercetăm cu privirea venirea Domnului. Dacă dimpotrivă așteptăm zilnic pe Domnul nostru, aceasta ne va conduce la mai multă credincioșie în slujire pentru El și pentru oameni.

³¹ Împărăția de o mie de ani era după părerea părinților Bisericii o binecuvântare pentru creștinii de pe pământ; vezi A. Pieters, J. H. Gersner, *...recht (zer)teilen das Wort der Wahrheit*, Hamburg (Reformatorischer Verlag Beese) 1994, pag. 15-16.

³² Augustinus von Hippo (354-430), învățător al bisericii și filozof.

După îndepărtarea de la așteptarea apropiatei veniri a Domnului au început să bată pe cei care erau „împreună-robi”. Și cât de îngrozitor s-a împlinit aceasta după Augustinus! Dacă ne gândim numai la prigonirea waldenzilor, hughenoților, reformatorilor și la inchiziție în general, găsim paralele suficiente între biserica domnitoare din timpul acela și robul rău din parabolă.

Deci această parabolă ne arată evoluția spre care va merge Împărăția cerurilor. Istoria bisericii a confirmat-o în mod îngrozitor.

17.5.2 Cele zece fecioare (Matei 25.1-14)

1 Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care, luându-și candelarele, au ieșit în întâmpinarea mirelui. 2 Și cinci dintre ele erau chibzuite, și cinci nechibzuite. 3 Cele nechibzuite și-au luat candelarele și n-au luat untdelemn cu ele, 4 dar cele chibzuite au luat untdelemn în vasele lor, odată cu candelarele lor. 5 Dar mirele întârziind, ele au ațipit toate și au adormit. 6 Dar la miezul nopții a fost un strigăt: «Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!» 7 Atunci toate fecioarele acelea s-au ridicat și și-au pregătit candelarele. 8 Și cele nechibzuite au spus celor chibzuite: «Dați-ne din untdelemnul vostru, pentru că ni se sting candelarele». 9 Dar cele chibzuite le-au răspuns, zicând: «Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; mergeți mai bine la cei care vând și cumpărați-vă». 10 Dar, pe când mergeau ele să cumpere, a venit mirele; și cele care erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa a fost închisă. 11 După aceea au venit și celelalte fecioare, spunând: «Doamne, Doamne, deschide-ne!» 12 Dar el, răspunzând, a zis: «Adevărat vă spun, nu vă cunosc». 13 Vegheați deci, pentru că nu știți ziua, nici ceasul. (Matei 25.1-13)

Și parabola a doua ne arată evoluția Împărăției cerurilor în forma ei tainică (vezi § 3.1). Altfel decât parabola anterioară, ea este denumită categoric parabola despre *Împărăția cerurilor* și prin cuvântul „atunci” din versetul 1 și expresia „pentru că” din versetul 14 este legată de parabola anterioară și de parabola care urmează. Am dovedit în § 3.4, că *Împărăția cerurilor în parabolă* cuprinde domeniul creștin și ea trebuie diferențiată de *Împărăția cerurilor* care a fost vestită la început în evanghelia după Matei. În cadrul acesteia din urmă este vorba de *Împărăția păcii* văzută și așteptată încă pe pământ, care a fost profetită în Vechiul Testament. Domnul arată clar în capitolul 13 schimbarea aceasta, când El îi asigură pe ucenici, că lor le „este dat să cunoască tainele *Împărăției cerurilor*” (Matei 13.11) – un indiciu, că ceea ce urma era o taină, deci nu era revelat. Acum Domnul nu mai iese ca Acela care dorește să recolteze și să caute rod pe ogorul lui Israel prin Lege și profeți (Isaia 5.1,2; Matei 21.33,34), ci El merge exact în sens contrar, ca Semănătorul care prin Sămânța Cuvântului Său dorește să vadă crescând rod (nou/altfel) pe ogorul nou al lumii.

Dacă și aici este vorba de epoca creștină, totuși nu trebuie să ne gândim prea repede la Biserica lui Dumnezeu. Ea nu este alcătuită din fecioare înțelepte și neînțelepte, ci *numai* din fecioare înțelepte, aceasta înseamnă din oameni născuți din nou. Această parabolă cuprinde nu numai domeniul lăuntric al *Împărăției cerurilor*, adevărata Biserică a lui Dumnezeu, ci și domeniul exterior al *Împărăției cerurilor*. Acest domeniu include pe toți aceia care într-un fel oarecare se declară ca făcând parte din creștinism (de exemplu prin botez), fără să aibă viață din Dumnezeu. Deja în parabola despre neghina în ogor am văzut aceeași situație: *Împărăția cerurilor* a devenit în afară un amestec (vezi § 3.4.2.1). Este important să se țină seama că aici nu este vorba de Biserica în sine – căci ea este potrivit cu Apocalipsa 19 *mireasa* respectiv *soția* Mielului -, ci de cei invitați³³ la sărbătoarea nunții, *fecioarele*. Noi nu avem voie să

³³ Fecioarele invitate din Matei 25 sunt o cu totul altă grupă de credincioși decât cei invitați la nuntă în Apocalipsa 19.

ajungem acolo, ca din cei invitați să facem în cele din urmă mireasa, căci în parabolă nu este vorba de mireasă.

17.5.2.1 Fecioarele și candelile (Matei 25.1)

Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care, luându-și candelile, au ieșit în întâmpinarea mirelui. (Matei 25.1)

Creștinii – prezentați în Împărăția cerurilor în forma ei tainică – au fost chemați să fie curați și sfinți. La aceasta se referă *fecioarele*. Pavel voia să înfățișeze Domnului biserica din Corint „ca pe o fecioară curată” (2 Corinteni 11.2; compară cu Galateni 1.4). *Candelile* simbolizează *mărturisirea* de a fi creștin, care poate fi reală sau numai în exterior (formală), și că creștinii trebuie să fie în lume o lumină și o mărturie pentru Domnul (compară cu Filipeni 2.15). Fecioarele, care *au ieșit*, ne amintesc că și creștinismul este caracterizat prin *mişcare* (sau *plecare, pornire*): primii creștini au ieșit, ori din tabăra iudaică (Evrei 13.13), ori din lumea idolatră (1 Tesaloniceni 1.9). Rămășița iudaică din viitor așteaptă dimpotrivă pe Mesia al lor în relațiile și în locul unde se află ea (vezi § 17.4.4). Nu poate fi vorba de o „ieșire”; dimpotrivă: rămășița este caracterizată prin aceea că ea suferă în țara făgăduită și în cetatea aleasă de Dumnezeu, sau trebuie să fugă din această țară. Iudeii care trăiesc departe de Israel, care au viața nouă, vor fi aduși în Israel abia după venirea Domnului. Ei nu aparțin rămășiței din țară, chiar dacă ei vor avea parte de binecuvântarea țării în timpul Împărăției de o mie de ani.

17.5.2.2 Nechibzuința fecioarelor nechibzuite (Matei 25.2-4)

2 Și cinci dintre ele erau chibzuite, și cinci nechibzuite. 3 Cele nechibzuite și-au luat candelile și n-au luat untdelemn cu ele, 4 dar cele chibzuite au luat untdelemn în vasele lor, odată cu candelile lor. (Matei 25.2-4)

Fecioarele chibzuite spre deosebire de fecioarele nechibzuite au luat într-adevăr untdelemn cu ele, însă ele au adormit la fel ca fecioarele nechibzuite. Nechibzuința fecioarelor nechibzuite a constat în aceea că el *nu au luat* untdelemn cu ele. Mărturia lor exterioară, candela, nu le-a folosit la nimic, deoarece ele nu aveau untdelemn, deci nu posedau Duhul Sfânt. În Scriptură untdelemnul este deseori o imagine a Duhului Sfânt (vezi de exemplu Zaharia 4, mai ales versetul 14 în legătură cu versetul 6). În Vechiul Testament la anumite ocazii au fost unse cu untdelemn unelte, împărați, preoți și profeți, și uneori legat de aceasta era umplerea cu Duhul (compară 1 Samuel 16.13; 1 Ioan 2.20). În profeția lui Isaia referitoare la Domnul Isus vedem clar, că ungerea cu untdelemn era legată cu Duhul Sfânt: „Duhul Domnului Dumnezeu este peste Mine, pentru că Domnul M-a uns” (Isaia 61.1a).

De altfel aici se spune categoric: „... *n-au luat* untdelemn cu ele” (versetul 3). Unii anulează puterea deplină a versetului, spunând că femeile nechibzuite ar fi avut totuși *puțin* untdelemn, căci în fond și candelile lor au luminat un timp scurt, și abia mai târziu s-au stins.³⁴ Acestei afirmații i-s-ar putea replica: și un fitil arde un anumit timp fără untdelemn și apoi se stinge.³⁵

³⁴ Aceasta conduce apoi repede la învățătura nebiblică, că s-ar putea din nou pierde Duhul Sfânt și prin aceasta mântuirea.

³⁵ Unii comentatorii gândesc aici nu la candelile cu untdelemn tipic irodiane, ci la făclii. O astfel de făclie consta dintr-un baston la capătul căruia era legată o lampă, care apoi era umplută cu untdelemn. Compară C. S. Keener, *Kommentar zum Umfeld des Neuen Testaments*, Vol. 1, Holzgerlingen (Hänssler-Verlag) 1998, pag. 177. Vezi și Ioan 18.3; Faptele Apostolilor 20.8; Apocalipsa 4.5; 8.10 unde se întâlnește același cuvânt grecesc *lampas*. Învățătura rămâne aceeași în ambele cazuri.

Însă la interpretarea unei parabole nu trebuie să se iese în afara celor descrise prin cuvânt. Aici se spune categoric că fecioarele „nu au luat untdelemn” cu ele, deci aici nu avem voie să facem opusul din aceasta – și anume „puțin untdelemn” -, deoarece prin aceasta se pierde afirmația parabolei.

17.5.2.3 Pe când Mirele a întârziat (Matei 25.5,6)

5 Dar mirele întârziind, ele au ațipit toate și au adormit. 6 Dar la miezul nopții a fost un strigăt: «Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!» (Matei 25.5,6)

În timp ce mirele întârzia să vină, toate fecioarele au adormit, până când la miezul nopții s-a auzit strigarea: „Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!” - După părerea noastră acest strigăt s-a auzit în secolul 19. S-a preocupat iarăși cu adevărul despre revenirea în *curând* a Domnului,³⁶ și a fost cunoscut iarăși de mulți adevărul despre răpire *înainte* de necaz. Interesant este că în versetul nostru nu se spune: „Iată, vine Mirele!”, așa cum a tradus Luther, ci se spune simplu: „Iată, Mirele!” Părinților credinței din secolul 19 nu le-a fost important în primul rând *venirea* Domnului, ci *Mirele* și *Domnul* Însuși, și prin preocuparea cu *Persoana* Sa au fost călăuziți mai departe și au descoperit din nou de exemplu învățătura despre revenirea în *curând* a Domnului. Creștinismul adevărat nu este numai o învățătură, ci înainte de toate lucrurile o *Persoană*. Pentru prima dată după zilele apostolului Pavel a fost văzut iarăși atunci adevărul despre răpire *înainte* de necaz și diferența între Israel și Biserică și a fost recunoscut de mulți creștini.

Același cuvânt grecesc pentru „în întâmpinare [a Lui]” (*apantēsis*; vezi § 17.5) îl găsim și în 1 Tesaloniceni 4.17: „... în nori ... pentru a-L întâmpina pe Domnul în văzduh”. Dacă în evanghelia după Matei 25.6 citim despre ieșire și întâmpinare, prin aceasta nu este vorba de răpire, ci despre ieșirea credincioșilor din bisericile ai căror conducători au pierdut din vedere venirea în *curând* a Domnului (vezi parabola despre robul credincios și robul rău, § 17.5.1). Însă nu este vorba numai de o *ieșire* de undeva, ci și de o *întâmpinare* – *întâmpinarea* lui Hristos! Tot așa este și astăzi drumul nostru ca creștini credincioși pe pământ un drum pe care noi mergem în *întâmpinarea* lui Hristos. Și *curând* va veni momentul când noi la răpire vom merge în *întâmpinarea* Lui în nori.

Pe cât de minunată va fi răpirea pentru „fecioarele chibzuite”, pe atât de îngrozitoare va fi ea pentru „fecioarele nechibzuite”, pentru mărturisitorii necredincioși, care nu posedă Duhul Sfânt. Căci după ce mirele sosise și fecioarele chibzuite au intrat, ușa s-a închis, și pentru fecioarele nechibzuite era pentru totdeauna prea târziu. Tocmai în țările creștine vor fi nenumărați oameni, care „nu au crezut adevărul” (2 Tesaloniceni 2.12), care vor trebui să aibă parte de acest „pentru totdeauna prea târziu”. Acolo, unde se mărturisește în exterior că aparțin Împărăției cerurilor, dar nu se are viața adevărată din Dumnezeu, Dumnezeu „le trimite o lucrare de rătăcire, ca ei să creadă o minciună, ca să fie judecați *toți* cei care nu au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nedreptate” (2 Tesaloniceni 2.11,12). Așa găsim aici în Matei 25.6 („Ieșiți-I în întâmpinare!”) *primul* pas pe drumul în *întâmpinarea* Domnului, și în 1 Tesaloniceni 4.17 („... în nori ... pentru a-L întâmpina pe Domnul în văzduh”) găsim *ultimul* pas pe drumul în *întâmpinarea* Domnului.

³⁶ Probabil că au fost unele mărturii înainte de acest timp (pe care noi nu le cunoaștem), dar în general se pierduse gândul referitor la revenirea în *curând* a Domnului. Se considera mai degrabă ca prin moarte să fi dus la Domnul, decât să fi răpit de Domnul. Multe din presupusele dovezi aduse, că această învățătură ar fi fost redescoperită deja mai înainte, sunt combătute de R. A. Huebner în *John Nelson Darby - Precious Truth Revived and Defended*, Vol. 1, Jackson (Present Truth Publishers) 2004.

17.5.2.4 Toate fecioarele s-au ridicat (Matei 25.7)

Atunci toate fecioarele acelea s-au ridicat și și-au pregătit candelile. (Matei 25.7)

Toate fecioarele s-au trezit și *au ieșit*. – După ce în secolul 19 mulți creștini au fost treziți prin descoperirea adevărilor biblice vechi, au ieșit din sistemele bisericesti și s-au adunat mai mult sau mai puțin liber fără un cler special. Însă nu numai fecioarele chibzuite s-au trezit și au ieșit, ci și cele nechibzuite. Tocmai în secolul al 19-lea au luat ființă multe secte nebiblice³⁷ și s-au făcut multe calcule absurde referitoare la momentul venirii Domnului.

17.5.2.5 Untdelemnul este decisiv (Matei 25.8,9)

8 Și cele nechibzuite au spus celor chibzuite: «Dați-ne din untdelemnul vostru, pentru că ni se sting candelile». 9 Dar cele chibzuite le-au răspuns, zicând: «Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; mergeți mai bine la cei care vând și cumpărați-vă». (Matei 25.8,9)

Nechibzuința fecioarelor nechibzuite consta, așa cum am spus, nu în aceea că au adormit – aceasta au făcut și fecioarele chibzuite -, ci în a nu avea untdelemn. Fitulul candelilor lor probabil a licărit scurt, era aparența că lumina și viața erau prezente, dar nu era substanță (= nu era untdelemn). Ele au gustat din Duhul Sfânt, aceasta înseamnă din efectele lucrării Duhului Sfânt, și ele au fost trezite, dar ele nu au fost născute din nou prin Duhul, ca să nu mai vorbim de pecetluirea cu Duhul Sfânt (vezi Ioan 3.5; Efeseni 1.13). Niciodată ele nu au avut Duhul locuind în ele. La răpire aceștia vor rămâne aici pe pământ. Aceasta este o chestiune foarte serioasă. Este îngrozitor să ști ceva despre creștinism, însă cu toate acestea niciodată să nu te fi predat conștient lui Hristos și să fi pierdut pentru totdeauna (compară cu Evrei 6). Este îngrozitor „să ai o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea” (2 Timotei 3.5).

Această parabolă ne arată de asemenea că credința nu se moștenește. Fiecare personal trebuie să creadă și nu se poate sprijini pe credința părinților sau bunicilor lui. Aceasta o confirmă și Psalmul 49.7: „Un om nu va putea nicidecum să-l răscumpere pe fratele său. Nici să-I dea lui Dumnezeu un preț de răscumpărare pentru el.”

17.5.2.6 Ușa a fost închisă (Matei 25.10-13)

10 Dar, pe când mergeau ele să cumpere, a venit mirele; și cele care erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa a fost închisă. 11 După aceea au venit și celelalte fecioare, spunând: «Doamne, Doamne, deschide-ne!» 12 Dar el, răspunzând, a zis: «Adevărat vă spun, nu vă cunosc». 13 Vegheați deci, pentru că nu știți ziua, nici ceasul. (Matei 25.10-13)

Mirele a venit curând și fecioarele chibzuite au intrat la sărbătoarea nunții. – Aceasta va fi o binecuvântare nemăsurat de mare pentru toți aceia care au ieșit în întâmpinarea Domnului cu candelile aprinse! Atunci noi „vom trăi împreună cu El ... și astfel vom fi întotdeauna cu Domnul” (1 Tesaloniceni 5.10; 4.17). Noi nu vom merge numai simplu în cer, ci noi vom fi la El, așa cum se spune într-o cântare: „Ce-ar fi cerul și toată gloria fără Tine?”

Însă pentru toate celelalte a fost pentru totdeauna prea târziu: ușa era încuiată. Nici măcar la bătaia în ușă a fecioarelor nechibzuite ușa nu s-a deschis, ci ele au auzit numai cuvintele: „Adevărat vă spun, nu vă cunosc” (versetul 12). Însă parabola nu se încheie cu cuvintele

³⁷ De exemplu adventiștii de ziua a șaptea, biserica catolică-apostolică, biserica apostolică nouă, mormonii, martorii lui Iehova. Desigur și în aceste cercuri se găsesc creștini născuți din nou.

acestea, căci Domnul Isus continuă cu îndemnul: „Vegheați deci, pentru că nu știți ziua, nici ceasul” (versetul 13). Acest verset arată clar că noi ar trebui zilnic, da, în fiecare ceas să ne așteptăm că Domnul va veni. Orice calcule referitoare la venirea Sa trebuie să fie zadarnice, potrivit cu acest verset. Este exclusiv dragoste și îndurare, dacă Domnul Isus nu a venit în ceasul care tocmai a trecut, căci „El nu vrea ca vreunii să piară” (2 Petru 3.9).

Dacă cineva citește această carte, unul care nu s-a căit înaintea lui Dumnezeu și nu are credință adevărată în Dumnezeu și în Domnul Isus, ci probabil o citește numai din interes teologic, „vă rugăm fierbinte, în Numele lui Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!” (2 Corinteni 5.20). Mărturisiți-I lui Dumnezeu păcatele dumneavoastră și luați în posesiune iertarea (1 Ioan 1.9), pentru ca dumneavoastră să nu trebuiască să auziți aceste cuvinte îngrozitoare: „Nu te cunosc.”

Mesajul parabolei acesteia este: Noi trebuie să ne așteptăm *totdeauna* la venirea Domnului *în curând*, deoarece noi nu cunoaștem „nici ziua, nici ceasul”. Domnul Isus Însuși ne îndeamnă la aceasta. Cu aceste gânduri în inimă vom fi păziți să nu adormim și să nu ducem o viață lipsită de sfințire. Având această cunoaștere despre venirea posibilă în orice moment a Domnului cu siguranță vom chibzui la căile noastre mai mult în lumina acestei reveniri.

Pentru noi cei care posedăm Duhul Sfânt, intrarea la nuntă înseamnă fericire nespus de mare: noi câștigăm pe Hristos și toate împreună cu El. Pentru ceilalți dimpotrivă, nu va putea veni ceva mai rău: toate speranțele într-o fericire care rămâne și pace reală sunt pierdute pentru totdeauna, când vor sta înaintea ușii închise. Cineva a exprimat aceasta în felul următor: „Înăuntru și afară – este diferența între cer și iad.” Există un „prea târziu”.

Începând cu § 17.12.4 ne vom preocupa cu unele întrebări speciale referitoare la această parabolă.

17.5.3 Talanții (Matei 25.14-30)

14 Pentru că este ca un om care, plecând din țară, i-a chemat pe robii săi și le-a încredințat averea lui; 15 și unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi și altuia unul: fiecăruia după puterea lui; și îndată a plecat din țară. 16 Și cel care primise cei cinci talanți s-a dus, a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci talanți. 17 Tot astfel și cel care primise cei doi a câștigat alți doi. 18 Dar cel care primise unul s-a dus și a săpat în pământ și a ascuns banul stăpânului său. 19 Și, după mult timp, stăpânul robilor acelora vine și se socotește cu ei. 20 Și cel care primise cei cinci talanți s-a apropiat și a adus alți cinci talanți, spunând: «Doamne, mi-ai încredințat cinci talanți; iată, am câștigat alți cinci talanți». 21 Stăpânul său i-a spus: «Bine, rob bun și credincios, ai fost credincios peste puține, te voi pune peste multe; intră în bucuria domnului tău». 22 Și cel care primise cei doi talanți s-a apropiat și el și a spus: «Doamne, mi-ai încredințat doi talanți; iată, am câștigat alți doi talanți». 23 Stăpânul său i-a spus: «Bine, rob bun și credincios, ai fost credincios peste puține, te voi pune peste multe; intră în bucuria domnului tău». 24 Și cel care primise un talant, apropiindu-se și el, a spus: «Doamne, te știam că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai vânturat; 25 și, temându-mă, m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău». 26 Și stăpânul său, răspunzând, i-a spus: «Rob rău și leneș, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am vânturat; 27 se cuvenea deci ca tu să depui banul meu la schimbătorii de bani și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobândă. 28 Luați-i deci talantul și dați-l celui care are cei zece talanți. 29 Pentru că oricui are i se va da și va avea din belșug, dar de la cel care nu are, și ceea ce

are i se va lua. 30 Și aruncați pe robul nefolositor în întunericul de afară. Acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților». (Matei 25.14-30)

Parabola talanților este așa de frumoasă, și în același timp așa de serioasă cum nu se poate mai mult. Aici ni se îndreaptă atenția la *credințioșia în slujire* și efectele ei veșnice.

Domnul Isus este „Omul care a plecat din țară”. Deoarece poporul Său Israel nu L-a recunoscut ca Împărat, Domnul Isus a trebuit să părăsească țara Sa. Acelora, care L-au recunoscut ca Împărat, El le-a încredințat toată averea Sa. Ne-a făcut aceasta vreodată fericiți, că Domnul Isus are o astfel de încredere în noi? Ne impulsionează aceasta, ca să umblăm cu grijă și conștiințioși cu ce ne-a fost încredințat și să administrăm cu credințioșie ce ne-a fost încredințat? În timp ce în parabola despre robul credincios și robul rău este vorba de satisfacerea nevoilor ucenicilor în Împărăție – „servitorii” -, această parabolă vrea să ne impulsioneze să folosim talanții noștri în așa fel ca „averea” Domnului nostru să se mărească, prin aceea că noi promovăm interesele Sale.

Fiecărui credincios Domnul i-a dat anumite aptitudini și talente – talente naturale, dar în afară de aceasta și daruri de har spirituale foarte speciale. În parabola aceasta stă pe prim plan suveranitatea lui Dumnezeu. Domnul nu dă la toți la fel de mult, ci așa cum vrea El; în privința aceasta El știe foarte exact cât de mult poate încredința fiecăruia în parte. Aceluia, care este puțin dotat (cei doi talanți), Domnul nu îi încredințează responsabilitatea pentru cinci talanți, și acelaia care poate duce cinci talanți, Domnul nu îi încredințează numai doi talanți. Însă în parabolă nu este vorba de *cât de mult* primește robul, ci *cât de credincios* se comportă el cu ceea ce a primit. Căci amândoi robii credincioși, atât cel care a primit doi talanți cât și cel care a primit cinci talanți, aud în final aceleași cuvinte: „Intră în bucuria domnului tău” (versetele 21 și 23). Fiecare care a lucrat cu credințioșie cu „talanții” încredințați, indiferent dacă erau puțini sau mulți, în final va primi mai mult decât a avut mai înainte: „Ai fost credincios peste puține, te voi pune peste multe” (versetele 21 și 23).

Dacă ținem seama de parabola asemănătoare despre minele încredințate (Luca 19.12-27), putem desigur spune că cuvântul „multe” se referă la domeniul nostru de activitate în Împărăția de o mie de ani. În evanghelia după Luca se spune că un rob a primit autoritate peste zece cetăți și celălalt rob peste cinci cetăți (Luca 19.17,19). Aceasta se referă evident la activitatea noastră în Împărăția păcii care va veni, când noi vom domni din cer asupra pământului împreună cu Hristos. În evanghelia după Luca toți primesc la fel de mult, pentru ca să facă comerț cu ele. Dar deoarece ei au rezultate diferite, și răsplătirea este diferită: cel care cu mina lui a „câștigat” mai mult are și o răsplată mai mare. Răsplata este în funcție de hărnicie, dăruire și credințioșie. Aici în evanghelia după Matei 25 toți primesc aceeași răsplată (procentual). Nimeni să nu poată gândi: păi da, eu nu am așa multe talente, deci răsplata mea nu va fi mare.

Dacă cineva este privit corespunzător *responsabilității*³⁸ sale, ca în parabola despre minele încredințate (Luca 19), atunci se va da o plată *diferită*, pentru credințioșie diferită: corespunzător credințioșiei cu care noi am lucrat pentru Domnul, va fi și răsplătirea noastră, aceasta înseamnă, va fi poziția noastră în Împărăția de o mie de ani. Dar dacă privim darurile noastre sub *suveranitatea* lui Dumnezeu, care dă fiecăruia cum vrea El, ca în parabola despre talanții încredințați (Matei 25), atunci este aceeași plată, chiar dacă cineva cu doi talanți a mai câștigat alți doi și cineva cu cinci talanți a mai câștigat alți cinci talanți. Amândoi aud aceleași cuvinte: „Bine, rob bun și credincios, ai fost credincios peste puține, te voi pune peste

³⁸ În Scriptură numărul *zece* arată responsabilitatea omului; în această parabolă sunt *zece* robi.

multe; intră în bucuria domnului tău” (versetele 21 și 23). Este un mare har, că noi am fost învredniciți să domnim peste cetăți în timpul Împărăției de o mie de ani, dar mult mai măreț este că noi avem voie să intrăm în „bucuria Domnului nostru”. Este nu numai bucuria *noastră* de a fi în cer, ci este și bucuria Domnului Însuși să ne aibă acolo. Nu ar trebui aceasta să ne încurajeze să facem cu credincioșie slujba noastră și să nu obosim?

Oricât de importantă ar fi credinșia în slujire, totuși ea nu ne poate câștiga cerul. Noi nu vom fi mântuiți pentru că am fost credincioși, ci pentru că credem în sângele Domnului vărsat pentru păcatele noastre. Robul rău și leneș din parabola talanților nu reprezintă un credincios infidel, care în final merge chiar în pierzare, ci pe unul care mărturisește că este creștin.³⁹ În cele din urmă el lasă să se vadă că el niciodată nu a cunoscut cu adevărat pe Domnul. Într-adevăr el spune despre Domnul: „Te-am cunoscut” (versetul 24), dar răspunsul lui arată clar că el aparține aceluia care la urmă vor zice „Doamne, Doamne!” (Matei 7.21) și cărora Domnul le va răspunde: „Niciodată nu v-am cunoscut” (Matei 7.23). Căci dacă robul acesta ar fi cunoscut cu adevărat pe domnul său, nu ar fi rostit cuvintele: „Doamne, te știam că ești *om aspru ... m-am temut ...*” (versetele 24 și 25). O astfel de atitudine nu va caracteriza pe un creștin credincios.

Domnul Isus în parabolele despre Împărăția cerurilor a arătat mereu prin imagini că Împărăția constă din credincioși adevărați și mărturisitori lipsiți de viață. Este grâu și neghină, robi înțelepți și robi răi, fecioare chibzuite și fecioare nechibzuite și pești buni și pești răi. Toți aparțin cel puțin în exterior Împărăției cerurilor, dar nu neapărat în domeniul interior al acesteia (vezi și § 3.4.2).⁴⁰

17.5.4 Împărăția în taină - rezumat

În cele trei parabole, care caracterizează epoca creștină, este vorba de două particularități ale acestei epoci. În prima parabolă despre robul bun și robul rău și în ultima parabolă despre talanți este vorba de *slujire*; în parabola a doua despre cele zece fecioare este vorba de *așteptarea venirii apropiate* a mirelui. Aceste însușiri ale epocii creștine le găsim și la Biserica (Adunarea) tânără din Tesalonic: „... cum v-ați întors de la idoli la Dumnezeu, ca să *slujiți* Dumnezeului viu și adevărat și să *așteptați* din ceruri pe Fiul Său” (1 Tesaloniceni 1.9,10). Însușirile *a sluji/a aștepta* le găsim și în evanghelia după Luca: „Faceți comerț [a sluji], până când vin [a aștepta]” (Luca 19.13).

Parabolele din Matei 24.45 – 25.30 descriu nu numai o altă epocă cu totul alte caracteristici, decât cele pe care le-am găsit la începutul capitolului 24 din evanghelia după Matei, unde este vorba de Israel în timpul din urmă; ele vorbesc și despre alte persoane, care în timpul acesta sunt subiectul intereselor lui Dumnezeu, și ele prezintă pe Domnul Isus cu totul alte însușiri decât în partea „iudaică” a vorbirii referitoare la timpul din urmă (Matei 24.1-44). Acolo Domnul Isus este prezentat ca *Fiu al Omului* și ca *Mesia*, ceea ce în Scriptură totdeauna arată spre legătura cu Israel. Însă începând cu Matei 24.45 El este prezentat ca *Acela* pe care noi Îl *așteptăm* și *Căruia Îi slujim*, ceea ce arată spre legătura cu creștinismul.

³⁹ Aceia care tăgăduiesc siguranța mântuirii veșnice, probabil vor critica că noi interpretăm această parabolă așa fel cum ea se potrivește cel mai bine „părerii noastre preconcepute” (și anume, că un creștin credincios nu poate să se piardă). Deoarece subiectul acesta nu constituie tema cărții noastre nu vom intra în detalii, ci îndreptăm atenția la pagina noastră de internet www.soundwords.de, unde se găsesc articole cu această temă.

⁴⁰ De altfel gândul că poți aparține numai în *exterior* este cunoscut și din alte împrejurări. În exterior aparțin toți care prin naștere au fost născuți în poporul Israel sau ca prozeliti au fost botezați, respectiv circumciși pentru poporul Israel. Dar adevăratul „Israel al lui Dumnezeu” (Galateni 6.16) constă numai din iudei născuți din nou, care au primit pe Mesia (compară cu Romani 9.6).

Toate cele trei parabole se termină cu judecata severă. În toate cele trei parabole o persoană se reîntoarce după un timp de absență. Toate cele trei parabole sunt legate între ele printr-o conjuncție „atunci” / „pentru că”. Toate cele trei parabole arată clar că Împărăția cerurilor a devenit o amestecătură. Această amestecătură caracterizează creștinătatea de astăzi. Tocmai în aceste trei parabole se arată ce vrea Domnul Isus să fie pentru credincioși în timpul absenței Sale și ce ar trebui să fie credincioșii pentru El: în prima parabolă El este *Domnul*, sub a cărui autoritate creștinul credincios se așează cu plăcere; în parabola a doua El este *Mirele*, pe care creștinul credincios Îl așteaptă și cu care el are voie să aibă o relație strânsă; și în parabola a treia Hristos este un *Om*. El a părăsit gloria cerului, ca să devină Om, și acum ca Om glorificat șade la dreapta lui Dumnezeu. Dar El are încă interese aici pe pământ, pe care creștinul credincios are voie să le reprezinte.

17.6 Judecata națiunilor (Matei 25.31-46)

31 Dar, când va veni Fiul Omului în gloria Sa, și toți îngerii cu El, atunci va șede pe tronul gloriei Sale; 32 și toate națiunile vor fi adunate înaintea Lui și le va despărți pe unele de altele, așa cum desparte păstorul oile de capre; 33 și va pune oile la dreapta Sa și caprele la stânga. 34 Atunci Împăratul va spune celor de la dreapta Sa: «Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți Împărăția pregătită pentru voi de la întemeierea lumii. 35 Pentru că am fost flămând și Mi-ați dat să mănânc; am fost însetat și Mi-ați dat să beau; am fost străin și M-ați primit; 36 dezbrăcat și M-ați îmbrăcat; am fost bolnav și M-ați vizitat; am fost în închisoare și ați venit la Mine». 37 Atunci cei dreپți Îi vor răspunde, spunând: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Te-am hrănit? sau însetat și Ți-am dat să bei? 38 Și când Te-am văzut noi străin și Te-am primit? sau dezbrăcat și Te-am îmbrăcat? 39 Și când Te-am văzut noi bolnav sau în închisoare și am venit la Tine?» 40 Și Împăratul, răspunzând, le va zice: «Adevărat vă spun, întrucât ați făcut acestea unuia dintre acești foarte mici frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut». 41 Atunci va spune și celor de la stânga: «Plecați de la Mine, blestemaților, în focul etern, pregătit pentru diavolul și îngerii lui. 42 Pentru că am fost flămând și nu Mi-ați dat să mănânc; am fost însetat și nu Mi-ați dat să beau; 43 am fost străin și nu M-ați primit; dezbrăcat și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în închisoare și nu M-ați vizitat». 44 Atunci vor răspunde și ei, zicând: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau însetat, sau străin, sau dezbrăcat, sau bolnav, sau în închisoare și nu Ți-am slujit?» 45 Atunci El le va răspunde, zicând: «Adevărat vă spun, întrucât n-ați făcut unuia dintre aceștia foarte mici, nici Mie nu Mi-ați făcut». 46 Și aceștia vor merge la pedeapsă eternă, iar cei dreپți la viață eternă”. (Matei 25.31-46)

În Matei 24.29-31 – în „partea iudaică” a vorbirii despre timpul din urmă – Domnul Isus este descris ca Acela care va veni pentru poporul Său în putere și glorie mare. Acest gând este reluat începând cu Matei 25.31: „Dar, când va veni Fiul Omului în gloria Sa” (versetul 31). Deci aici apare pe scenă din nou *Fiul Omului*. După privirea asupra epocii creștine (Matei 24.45 - 25.30), unde sunt prezentate și premisele morale până la venirea Domnului, Domnul Se îndreaptă iarăși la lucrurile de aici de pe pământ, care stau în legătură cu venirea Sa – acum nu în primul rând în legătură cu poporul Său pământesc, ci cu popoarele în general. Domnul va aduna toate națiunile înaintea Sa și după aceea le va evalua după felul cum s-au comportat față de frații Săi. „Frații” (versetul 40) Domnului sunt iudeii, care în timpul necazului în Israel se vor declara de partea lui Mesia – ei sunt „rămășița” iudaică (Romani 9.27) care va spune bun venit Împăratului. La începutul Împărăției de o mie de ani națiunile vor fi apreciate și judecate după felul cum s-au comportat în timpul necazului față de frații Domnului, care în acest timp vor propovădui popoarelor Evanghelia Împărăției (Matei 24.14). Probabil în

momentul acela nu vor mai fi mulți supraviețuitori pe pământ, deoarece multe națiuni, înainte de toate din Europa și din Orientul Mijlociu, vor fi deja judecate.⁴¹ Noi credem că fiecare în parte va fi judecat individual.⁴²

Consecințele vor avea însemnătate veșnică pentru toți participanții din ziua aceea: unii vor merge în viața veșnică și alții vor merge în chinul veșnic. Așa cum viața pentru „oi” este veșnică, tot așa chinul va fi veșnic pentru „capre”. Însă Scriptura este foarte exactă și nu spune că această judecată va avea loc imediat: „Și aceștia vor merge în pedeapsă eternă” (Matei 25.46). Acest „vor merge în pedeapsă (= chin) eternă” va avea loc abia după judecata de la marele tron alb (Apocalipsa 20.11 și versetele următoare), căci sentința va fi rostită nu numai cu privire la atitudinea oamenilor față de frații Domnului, ci și cu privire la celelalte fapte ale lor. Această judecată finală are loc abia după domnia de o mie de ani a păcii (compară cu Apocalipsa 20.1-15).

Uneori se argumentează, că această scenă de judecată are loc abia la sfârșitul Împărăției de o mie de ani. Prin aceasta între Matei 25.31 și Matei 25.32 ar fi o mie de ani: „Dar, când va veni Fiul Omului în gloria Sa, și toți îngerii cu El, atunci va ședea pe tronul gloriei Sale” (versetul 31), și apoi, așa cum se afirmă, o mie de ani⁴³ mai târziu: „... și toate națiunile vor fi adunate înaintea Lui și le va despărți pe unele de altele, așa cum desparte păstorul oile de capre” (versetul 32). Aceasta ar însemna că nu numai „oile” ci și „caprele” vor intra fiind în viață în Împărăția păcii și vor trăi acolo o mie de ani.⁴⁴

Unii comentatori nu înțeleg că intrarea în viața veșnică aici este legată cu intrarea în Împărăția păcii de o mie de ani. R. Hardmeier pune întrebarea: „Dacă Isus învață categoric că rezultatul judecării este viața veșnică sau pedeapsa veșnică, de ce dispensaționaliștii afirmă că ar fi vorba de Împărăția de o mie de ani?”⁴⁵ Dacă locul acesta este scos din context, atunci cu adevărat poate fi înțeles greșit. Aici trebuie să se țină seama de contextul direct din Matei 25.34: „Atunci Împăratul va spune celor de la dreapta Sa: «Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți Împărăția pregătită pentru voi de la întemeierea lumii.»” Aceia, care stau acolo la dreapta Fiului Omului, vor intra în Împărăție, aceasta înseamnă în Împărăția de o mie de ani de pe pământ. Intrarea în Împărăție corespundea așteptărilor israeliților și pentru ei însemna același lucru cu intrarea în viața veșnică (de exemplu Psalm 133; Isaia 9.6; 33.20; 35.10; 60.20,21; Marcu 10.17). Cu toate că Împărăția de o mie de ani este limitată în timp, viața, pe care o vor primi binecuvântații Tatălui la intrarea în această Împărăție, va fi veșnică.

Să ne amintim, că în Evanghelia după Matei este mai puțin vorba despre „veșnic” și mult mai mult despre „viața” în sine. Tânărului, care a venit la Domnul Isus și L-a întrebat:

⁴¹ Cine vrea să se preocupe mai îndeaproape cu diferitele evenimente profetice îi recomandăm de exemplu: W. J. Ouweneel, *Die Zukunft der Stadt des großen Königs*, Neustadt/Weinstraße (Ernst-Paulus-Verlag) 1989. (N. tr.: versiunea în limba română se găsește pe internet: www.mesagerul-crestin.net/carti/Viitorul cetății marelui Împărat.)

⁴² Noi ne putem imagina aceasta asemănător cu misiunea de a boteza din evanghelia după Matei 28. Prin botez *toate națiunile* trebuie într-adevăr să fie făcute ucenici; însă aceasta nu însemna un botez în masă pentru o națiune întreagă, ci un botez al fiecăruia în parte dintre națiuni care se va declara de partea lui Hristos. În același fel trebuie să se înțeleagă și aici, când *toate națiunile* vor veni înaintea tronului Domnului.

⁴³ Sau pentru aceia care consideră cei o mie de ani ca fiind un număr simbolic, cel puțin însă pentru perioada Împărăției păcii, care durează mult timp.

⁴⁴ Aceasta este de neimaginat și din cauză că în acest caz intrarea în Împărăție nu ar mai fi o răsplată pentru oi.

⁴⁵ R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oelinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 496. (tradus).

„Învățătorule, ce bine să fac ca să am viață eternă?”, Domnul i-a răspuns: „Dar, dacă vrei să intri în viață, ține poruncile” (Matei 19.16,17). Domnul a vorbit aici numai despre „viață”, și a lăsat la o parte cuvântul „eternă”. Gândurile tânărului – reprezentant pentru israeliți – nu erau îndreptate spre nemărginire, aceasta înseamnă spre durată, spre *cantitatea* vieții, ci mai mult spre o anumită *calitate* a vieții. Înșușirea acesteia o găsim în Psalmul 133 în descrierea vieții veșnice: să trăiești într-o părtășie armonioasă și plină de pace ca într-o familie (versetul 1), să fi într-o legătură vie cu Dumnezeu garantată printr-un mijlocitor (versetul 2) și zi de zi să savurezi binecuvântarea Domnului (versetul 3) – cu alte cuvinte, să trăiești în Împărăția de o mie de ani. Așteptarea iudeilor era îndreptată spre o viață pământească în Împărăția de o mie de ani și spre binecuvântarea care nu încetează prin moarte. Deci în aceste locuri biblice este vorba de sfera pământească a vieții, pe care o așteptau *iudeii*, și nu ceea ce înțeleg creștinii credincioși prin noțiunea de „viață eternă”. Cu siguranță nu este vorba despre acest gând, când este vorba de „intrarea în viață”, chiar dacă pentru „binecuvântații Tatălui” este inclusă o viață fără sfârșit. De asemenea viața veșnică aici nu are același caracter, așa cum de exemplu ea este descrisă în Evanghelia după Ioan, sau în epistolele lui Ioan. Aici este vorba, cum am spus, de binecuvântări într-o sferă pământească potrivit făgăduinței din Psalmul 133.

De asemenea din contextul din Matei 24 se vede că aici este vorba de viața în Împărăția păcii. Căci conform cu Matei 24.14, Evanghelia *Împărăției* va fi vestită de rămășița credincioasă din Israel în timpul de necaz, și anume „în toată lumea ..., pentru toate națiunile”. Această Împărăție a vestit-o Domnul Isus deja la începutul slujirii Sale pe pământ ca fiind „apropiată” (Matei 4.17), va fi însă înlocuită temporal prin Împărăția cerurilor în forma ei ascunsă și tainică (vezi Matei 13.11). Însă vestirea Evangheliei Împărăției pe parcursul timpului de necaz de către rămășița iudaică va fi urmată în Împărăția păcii de o mie de ani în sfârșit de Împărăția mult dorită și așteptată în putere și glorie, când se vor împlini toate făgăduințele rămase neîmplinite până atunci. (Începând cu § 17.12.12 ne vom ocupa cu două întrebări speciale referitoare la această temă.)

În continuare prezentăm o imagine care arată dezvoltarea Împărăției cerurilor în Evanghelia după Matei începând cu prima vestire a lui Ioan Botezătorul și până la Împărăția în putere și glorie.

Dezvoltarea Împărăției cerurilor în Evanghelia după Matei

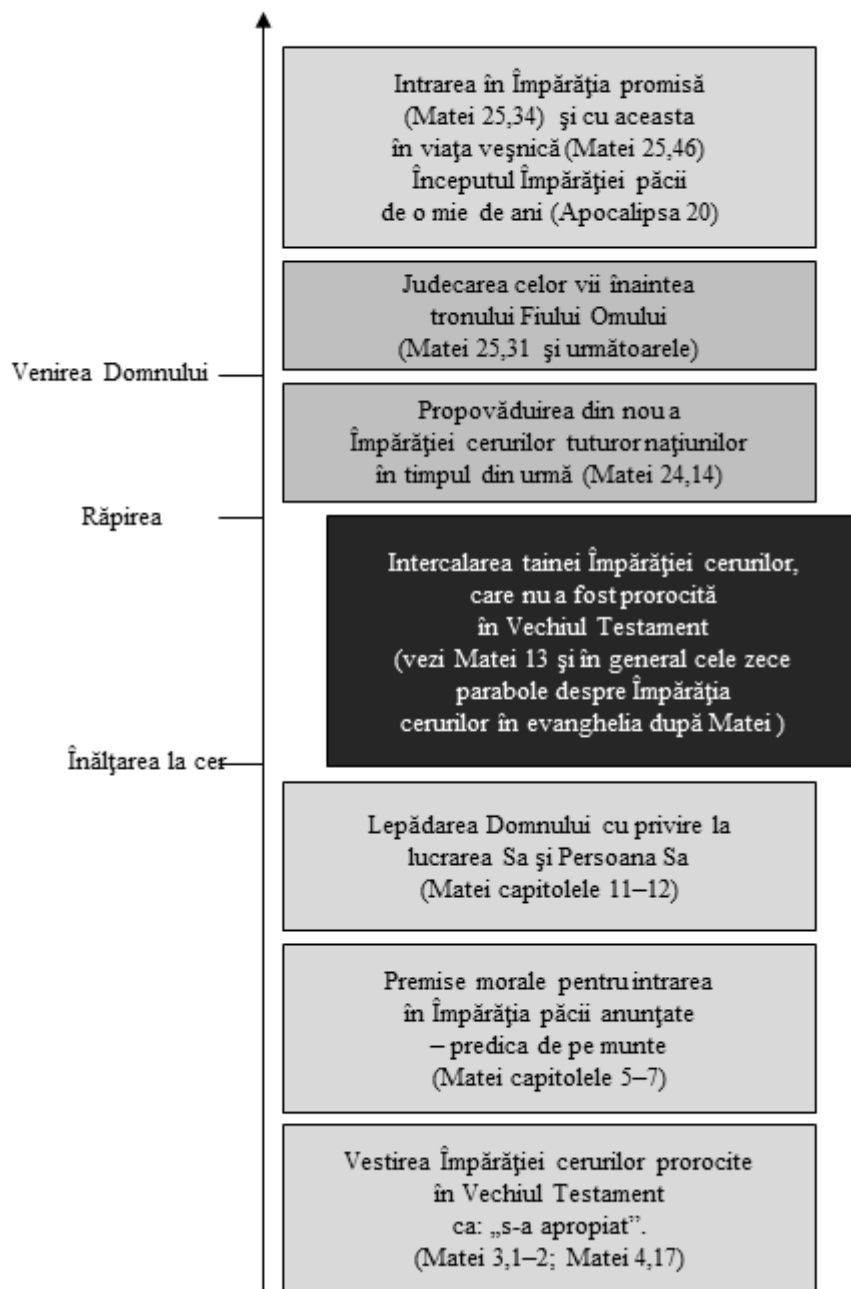

Fig. 14 Dezvoltarea Împărăției cerurilor în Evanghelia după Matei